

Četvrtak, 21. novembar 2002.

Svedok C-061 (Milan Babić)

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Mogu li da se vratim na pitanje koliko ćemo vremena da imamo na raspolaganju za glavno ispitivanje ovog svedoka?

SUDIJA MEJ: Čuli smo već vaše mišljenje i predloge po tom pitanju koji su, ako mogu tako da kažem, bili vrlo razložno prezentovani od strane gospode Uerc-Reclaf. Imali smo vremena da razmislimo o tome i doneli smo odluku. Nisam siguran da vi zapravo imate šta tu sad da dodate.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pre svega, ako mogu, želim da pojasnim dve, odnosno tri stvari. To radim samo zbog svoje uloge u vezi sa ovim slučajem i zato želim da kažem nekoliko stvari. Pre svega, u slučaju da postoji neka dvosmislenost u vezi sa tim zašto mi tražimo šest dana, a ne četiri, to su još dva dodatna dana. Nadamo se da je to jasno. Drugo, stav Tužilaštva je da bi bilo pogrešno, zaista pogrešno s obzirom na kvalitet, integritet i detaljnost ovog svedoka, stvarno bi bilo pogrešno da se izbaci bilo šta od njegovog svedočenja. Kao treće, ono šta juče nismo znali podrobno, to je statistički podatak o broju svedoka koje bismo mogli da uštedimo preko njega, takoreći, a neke analize ovog materijala kažu da bi to bilo izgubljeno, ta ušteda bi bila izgubljena ukoliko nam se da manje od šest dana. I te statistike mogu da pomognu Sudu i nadam se da će vam to pomoći da preispitate odluku koju ste doneli o ta dva dodatna dana. Mi smo predvideli u početku 71 svedoka za Hrvatsku. Prema prognozama, mada te stvari nisu baš podobne za detaljno preciziranje, peti dan svedočenja ovog svedoka bi nam uštедeo osam svedoka koje smo imali nameru da pozovemo - četiri eksperta, dva insajdera nižeg nivoa i dva verifikatora dokumenata. Šesti dan bi nam uštедeo pet svedoka

o bazi zločina i jednog novinara koji bi takođe mogao da svedoči o bazi zločina. Tako da bi ta dva dodatna dana mogla da uštede nekih 14 svedoka, a to je otprilike 20 posto svega što nam je odobreno. Prema našem mišljenju bilo bi sasvim u redu i poželjno da ovog svedoka saslušamo u celini. Ako to ne uradimo, materijal koji ne bismo čuli bi uključivao direktnе kontakte između svedoka i drugih članova zajedničkog zločinačkog poduhvata. To su podaci koje jednostavno nigde drugde ne možemo da nađemo, o vojnim strukturama tog regiona u vezi sa zločinima koji su navodno počinjeni. Prema našem mišljenju i zahtevu, ovo je materijal koji Pretresno veće treba sigurno da čuje i najekonomičnije bi bilo da se to uradi kroz ovog svedoka. Bilo bi neprikladno ili čak pogrešno da se to ne uradi. Hvala vam što ste mi dozvolili da iznesem ove argumente i hteto bih da kažem da su oni već ranije izneti, ali ovo je bio najcelovitiji način da se uključe neke stvari koje smo saznali tek juče uveče.

SUDIJA MEJ: Moram da kažem da mislim da je ovaj deo Predmeta išao vrlo sporo. Za nekih otprilike dvadesetak dana čuli smo svega 12 svedoka i naravno da nas vrlo brine kako će vi da pokrijete ostali deo svog predmeta u rokovima koje smo vam odobrili, a mormo da računamo i na neke dane kada nećemo da radimo zbog moguće bolesti.

TUŽILAC NAJS: Mogu li da odgovorim ili možda niste rekli sve šta ste nameravali? Kažete da radimo sporo i da nismo završili na vreme. To ne mogu da prihvatom. Dokazi kojima se sada bavimo su po prirodi mnogo zgušnutiji nego oni koje smo ranije iznosili, ali mi koristimo sve proceduralne mogućnosti da bi se stvar brže kretala. Naravno, nas obavezuju odluke Suda u vezi sa pitanjima po Pravilu 92bis i tako dalje, ali predviđamo, sasvim realno očekujemo da će sama priroda ovog svedočenja i to što se ono odigrava na početku ove faze suđenja, zapravo omogućiti da smanjimo prvobitno odobreno vreme.

SUDIJA MEJ: Za sada važi rok do 12. maja i moraćemo da to prilagodimo zbog dana kada će neko da bude bolestan, na primer, ali sa tim datumom morate da radite i da ga imate u vidu, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Mi to imamo u vidu. Naravno da će ja, uzimajući u obzir i preostale svedoke, učiniti sve što se može i cela naša ekipa čini sve što je po proceduri moguće učiniti da se skrati postupak izvođenja dokaza. Nas

obavezuju pravila Tribunal-a i praksa ovog Pretresnog veća. Zbog toga zahtevamo i molimo vas da prihvate da ne možemo da ograničimo svedočenje ovog svedoka ...

SUDIJA MEJ: Ne radi se o tome. Radi se o tome da on, po mom mišljenju, može da svedoči malo ekspeditivnije.

TUŽILAC NAJS: Uz dužno poštovanje, ja stojim na različitom stanovištu. Moja uvažena koleginica je stručnjak za detalje, baš kao što je i ovaj svedok, a ova vrsta svedočenja mora da se iznosi takvom brzinom da bi mogla da se apsorbuje i da se razume. Ima i drugih načina za izvođenje takvih dokaza. Ja sam spreman da ih razmotrim. Možemo da čitamo razne izjave, svedok može da prihvati svoju sopstvenu izjavu. Međutim, to nije praksa koju ovo Pretresno veće zasada može da prihvati. Zbog toga i imamo svedočenja uživo i ja kategorički odbijam pomisao da moja uvažena koleginica nije vodila ovog svedoka dovoljno brzo.

SUDIJA MEJ: Ne slažem se sa vama. Ne želim da kritikujem, naravno da svaki advokat radi na svoj način, ali prihvatom da je gospođa Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff) prihvatile obavezu da nam predstavi slučaj i da ovaj svedok povremeno, u nekim prilikama zahteva izvesno vreme, za svoje odgovore troši malo više vremena. U redu, razmotrićemo ovo pitanje još jednom.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam.

SUDIJA Kvon: Gospodine Najs, shvatamo šta želite da kažete, ali sudija Mej (May) je rekao da se očekuje da Tužilaštvo treba da završi, kao što je prvo bitno rečeno, za tri i po dana. Zbog čega se to promenilo?

TUŽILAC NAJS: Dok nešto ne započnete, ne možete nikad da budete sigurni kako će da teče. Gospođa Uerc-Reclaf je, naravno, znala da će da bude podložna velikom pritisku od strane Pretresnog veća da radi brže. Međutim, dok se ne dođe u sudnicu i dok ne počne da se radi, ne može da se zna kako će to da izgleda. Ovaj svedok, ponavljam, to je nešto šta moramo da uzmemmo u obzir, svedoci nisu onakvi kakvi bismo mi voleli da budu, oni su onakvi kakvi su, a ovaj svedok je vrlo pedantan čovek, on tako iznosi svoja sećanja, takvi su njegovi misaoni procesi i postoji neka granica dokle neko može da se ubrzava. Ja sam zahvalan gospođi Uerc-Reclaf. Naravno, moram da pod-

setim Pretresno veće da smo mi od vas tražili da primenite odredbe Pravila 92bis. To bi nam uštedelo mnogo sati ili dana. Međutim, Pretresno veće se sa tim nije složilo. Mi smo hteli da ceo pozadinski materijal ponovo pročitamo na način koji bi Pretresno veće prihvatiло kao prikidan, bezbedan i kao onaj koji obezbeđuje poštovanje prava optuženog. Međutim, Pretresno veće to nije odobrilo i mi smo morali da se s tim pomirimo.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ne kažem da ćemo da prihvativmo vaš zahtev, ali mi se čini da ukoliko to budemo ponovo razmatrali trebalo bi, morali bismo onda da vas držimo za reč kada se radi o onih 14 svedoka, dakle koje ne biste pozvali. Hteo bih da vidim i imena tih svedoka.

TUŽILAC NAJS: Nadam se da uvek možete da me držite za reč u sudnici. A što se tiče naše odgovornosti i ukoliko se moja reč prihvati, ja, naravno, neću da imam ništa protiv da se postupi tako kako kažete. Mogu da vam dam listu svedoka koje više nećemo da tražimo da čujemo uživo.

SUDIJA MEJ: Razmotrićemo to pitanje. Gospođo Uerc-Reclaf, nastavite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro jutro, gospodine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Molimo vas da govorite tačno u mikrofon da bi vas dobro čuli prevodioci. Gospodine, juče smo govorili o odlasku Frenkija i kapetana Dragana iz tog kraja u avgustu. Htela bih da vam, u vezi sa tim, postavim pitanje o jednom sastanku i to bih htela da učinim na privatnoj sednici.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, bio bih vam zahvalan da nas podsetite gde smo, na kom paragrafu rezimea?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Paragraf 91.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

prevodioci: Ispravka prevodioca, paragraf 191.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, kada je Frenki napustio taj kraj da li ste se sreli sa gospodinom Stanišićem u Kninu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Hoćete li ponoviti pitanje? Na koga se odnosi pitanje?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nisam dobila prevod. Da, da. Sad čujem engleski. Da li ste se sreli sa gospodinom Stanišićem, Martićem i Orlovićem u avgustu 1991. godine u Kninu i ako ste se sa njima sretali, o čemu ste razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Sretali smo se. To je bilo nakon uklanjanja Frenkija i kapetana Dragana. Došao je Jovica Stanišić u Knin. Mene su pozvali da dođem. Bio je on i Martić u kafani "Vrelo" pored Knina i u mom prisustvu Stanišić je kritikovao Orlovića za događaje koji su bili prije toga. Martić se samo smiješkao. Nije se osjećao pogodenim posebno. Orlović takođe. Prihvatao je kritiku, ali se nije osjećao pogodenim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom tog razgovora da li je gospodin Stanišić uopšte pominjao gospodina Miloševića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne. A pardon, da. Da. Da, naravno. Tokom tog razgovora, da. Rekao je: "Zašto to tako rade", to u Kninu što se dešavalo, da mora predsjednik Milošević da interveniše.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakva je bio Stanišićev odnos prema predsedniku Miloševiću? Kakva je bila veza između njih?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je bio izvršni službenik gospodina Miloševića. Ja sam ga doživljavao kao čovjeka broj dva u režimu Slobodana Miloševića, znači drugog čovjeka po važnosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Stanišić vama nešto rekao, nešto iz čega bi to moglo da se zaključi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz mnogo podataka o njegovom odnosu sa Miloševićem. Recimo jedan primjer iz unutrašnje politike Srbije. Stanišić je rekao u jednom vrijemenu: "Predsjednik se bavi spoljnom politikom, a ja se bavim unutrašnjim poslovima. Ja sam mu dobio izbore". Zatim oko nekih

angažovanja u Bosni, oko Goražda 1994. godine, u aprilu mjesecu ili krajem aprila-maja, rekao je, nakon što je Milošević i Karadžić sa predstavnicima međunarodne zajednice dogovorili prekid neprijateljstava oko Goražda u Bosni i Hercegovini, Jovica je to komentarisao, Jovica Stanišić je to komentarisao da su njihove specijalne jedinice policije, čini mi se da je baš pomenuo Frenkija da ih je vodio, tamo dali najveći doprinos oko tih borbi, ali da su oni i mimo odobrenja Miloševića to radili, odnosno nastavili borbena dejstva, kao predsjednik to nije znao, ali rekao je na takav način, prosto da, htio je da sakrije ulogu Miloševića u tim događajima. On je bio izvršilac i zaštitnik Miloševića. Sad mogao bih se još sjećati drugih događaja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je on tačno govorio o tim specijalnim jedinicama u Goraždu? Na koji se to period odnosilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To se odnosilo na period mart-april 1994. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nekoliko puta ste pomenuli gospodina Martića, takođe ste pominjali podršku koju je on uživao iz Srbije. Da li je gospodin Martić bio lojalan gospodinu Miloševiću? Možete li to da kažete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Martić javno govorio o toj svojoj lojalnosti tokom izborne kampanje koju je vodio 1994. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tada i javno o tome. I tokom izborne kampanje i nakon izborne kampanje. Govorio je da će on biti i privremeni predsjednik i kada je izabran, da će biti samo privremeno predsjednik, da će palicu predati Slobodanu Miloševiću. Mislio je štafetnu palicu, dužnost. Čak su ljudi pravili viceve na to u Kninu, da će predati svoj policijski pendrek Miloševiću.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali jedan razgovor sa gospodinom Miloševićem i gospodinom Martićem avgusta 1991. godine, a vezano za komandanta Teritorijalne odbrane u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Imao sam taj razgovor u kabinetu predsjednika Miloševića. Pozvan sam da dođem kod Miloševića i tamo sam zatekao već Martića, kod Miloševića i Milošević je bez velikog uvoda rekao sledeće: "Da Mile bude komandant Teritorijalne odbrane". Mile, misli na Milana Martića koji je tu bio prisutan. I ponavljam, meni se činilo da je taj razgovor trajao skoro dva sata. Milošević je ponavljao tu rečenicu, čini mi se, bezbroj puta, više puta svakako. Samo tu rečenicu, zbog toga što ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste se vi suprostavili sugestiji da Milan Martić bude komandant Teritorijalne odbrane i zbog čega?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, suprostavljao sam se i zbog toga je Milošević stalno ponavljao tu rečenicu, u stvari na moje suprotstavljanje. Tražio sam neke objektivne razloge, rekao sam "pa on je policajac, stvarno ne može policajac da bude komandant Teritorijalne odbrane, za to mesto formacijski treba general ili pukovnik koji je završio Školu narodne odbrane", znači koji je imao uslove za čin generala. To je stručan posao, treba štab oficira od najmanje 10 ljudi i u tom smislu, u stvari, odbijao sam njegovu sugestiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo ponovo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da počarem svedoku dokazni predmet 352, tabulator 64. To je rešenje o imenovanju Milana Martića na položaj komandanta Teritorijalne odbrane SAO Krajine. Tačnije, to je naredba o imenovanju zamenika komandanta. Zbog čega je on imenovan na ovaj položaj i kakve su nadležnosti išle uz taj položaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Imenovan je zbog toga što je bio ministar unutrašnjih poslova i da bi se na taj način milicija u Krajini inkorporirala u novi sistem i stavila pod vlast Vlade Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, juče smo govorili o jednom izveštaju. To je bio dokazni predmet, tabulator 67, izveštaj o vojnim aktivnostima u tom regionu u avgustu 1991. godine. Taj izveštaj je dobio i Frenki. Tamo se pominjalo primirje i jedna naredba koju je Milan Martić dao u vezi sa tim prekidom vatre. Da li je taj prekid vatre dogovoren 6. avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uprkos prekidu vatre, da li je Kijevo bilo napadnuto avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 26. avgusta je napadnuto, da, a Milan Martić je dao ultimatum policiji i stanovnicima Kijeva da napuste Kijevo, 18. avgusta, čini mi se.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da počarem svedoku dokazni predmet 352, tabulator 68. Da li je to taj ultimatum koji ste upravo pomenuli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Privatnu sednicu, molim.

Privatna sedница, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste saznali za ovaj ultimatum, kaka je bila vaša reakcija? Šta ste uradili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam za ovaj ultimatum saznao preko medija i preko medija sam dao demanti da oružane snage SAO Krajine neće kršiti prekid vatre, 20. čini mi se. Znači dan-dva posle, nakon što sam čuo, u stvari, preko medija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I to vaše poricanje, negiranje, da li je to bilo javno? Da li ste vi to javno izneli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, javno. Bilo je u štampi. Štampa je prenela.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je taj vaš demanti izazvao neku reakciju kod Martića, kod JNA ili kod vlasti u Beogradu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, izuzev što su bili više netrepeljivi prema meni lično.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste pozvani u Beograd 25. avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, pozvan sam u Beograd da se javim predsjedniku Miloševiću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu ste tom prilikom razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O dvije stvari. Kad sam došao, pitao je predsjednik Milošević kako je dole u Kninu. Ja sam rekao da ima problema oko Vrlike, tamo hrvatska policija iz Sinja maltretira stanovništvo iz sela Otišić i da tamo nema vojske JNA da ih zaštiti. On je rekao "zar to već nije sređeno". Ja sam rekao "ne znam". Nakon sastanka sam čuo, javili su mi da je to jutro JNA i sve oružane formacije u njenom sastavu napala Kijevo i taj region. Zatim je pitao kakav je general Špiro Ninković. Ja sam rekao da je korekstan. Nisam imao šta da kažem ni za ni protiv tog čovjeka. To je bio komandant Kninskog korpusa. Zatim je tražio od mene, odnosno rekao je da treba Frenki da bude dole u Krajini, treba da se vrati. "Dobar je on", njegov komentar je bio "dobar je Frenki".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dok niste bili u Kninu i tokom ovog razgovora koji je vođen, da li je upravo tog dana Kijevo bilo napadnuto?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Toga dana je bilo napadnuto, ujutro.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje formacije su bile uključene u taj napad?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Korpus JNA iz Knina, jedinice milicije Krajine i lokalna TO.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate? Da li ste videli bilo šta od toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Slijedećeg dana sam prošao kroz taj kraj i video sam komandanta kninske brigade, pukovnika Đukića i oficire iz njegovog okruženja. On mi je rekao da je i načelnik štaba korpusa, Ratko Mladić napred, ispred njega, prema Otišiću kroz Vrliku otiašao. Video sam postrojenu tenkovsku kolonu kojom je komandovao Đukić, koja je bila pred Vrlikom. Video sam jedinicu TO Cetine na rubu sela Cetine prema Ježeviću. I rekli su mi da je bila i milicija тамо, Martić i Milenko Zelenbaba, što je pokazala i Televizija Beograd.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste to videli na beogradskoj televiziji, dakle Martića u Kijevu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Televizija Beograd je prikazala dvije scene iz Kijeva. Jedna je bila kako Martić i Zelenbaba skidaju hrvatsku zastavu sa policijske stanice i gaze je i ljube se. Druga scena je bila kako Vesna Jugović, novinarka Televizije Beograd intervjuje jednog vojnika JNA na cesti, na putu kroz selo Kijevo, odnosno snima razgovor između njega i jednog starog čovjeka, Hrvata sa Kijeva koji je ostao posle tih borbi. Pita ga taj vojnik slijedeće: "Jesi li ti ubio moga đeda 1941. godine", a čovek odgovara "nisam".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Samo da vas zaustavim ovde na trenutak. Gospodine, rekli ste da ste dan kasnije prošli kroz taj deo. Kako je Kijevo izgledalo? Da li je bilo Hrvata тамо? Da li ste videli Hrvate i da li je mesto bilo oštećeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mesto je bilo pusto od stanovnika. Nisu se vidili stanovnici. Bilo je razoren artiljerijom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Toga dana da li ste videli Mladića na terenu, tog dana ili u narednih nekoliko dana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U sledeći dan ili dva, nakon što sam takođe prolazio tim putem kroz Vrliku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta je radio kada ste ga vi videli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vraćao se od Otišića. Pratio je jednu grupu prijedstavnika hrvatske vlasti iz Sinja i Splita. U Vrliku ih je pratio, koja je bila pod njegovom upravom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Mladić učestvovao u borbama na terenu, ako vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, on je učestvovao i tu je komandovao. Čak novinari su pričali da je išao u prve borbe redove, da je čak i razminiravao prijepreke, da se pojavljivao na svim dijelovima fronta, okolo, iznenadno, sam ili sa grupama. Sjećam se kad je došao novi komandanta korpusa, general Vuković, kad ga je pitao da mu Mladić referiše gdje su rasporjeđene jedinice korpusa. Onda je Mladić pokazao na karti da su to, u stvari, grupe na raznim, manje grupe korpusa, jedinica korpusa na raznim dijelovima fronta tada, na prostoru Sjeverne Dalmacije. Vuković se uhvatio za glavu i rekao "gdje mi je korpus", u stvari kako je Mladić komandovao korpusom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je Mladić komandovao korpusom. Da li je on bio komandant korpusa, načelnik korpusa ili je imao neki drugi položaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mladić je od ljeta i kroz jesen 1991. godine bio načelnik korpusa. Jedno vrijeme, znači u septembru kada je Špiro Niković, prethodni general premješten sa tog položaja, a prije nego što je došao Vuković, on je bio i prvi stariješina. Da, u 1992. godini Mladić je jedno vrijeme bio komandant korpusa, Mladić.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim da ponovo pređemo na privatnu sednicu kako bismo govorili o sledećim sastancima sa gospodinom Miloševićem.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste se susreli sa gospodinom Miloševićem septembra 1991. godine i to u vezi sa pitanjem komandant TO za Krajinu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, oko 12. septembra 1991. godine, u vezi štaba Teritorijalne odbrane, oficira za štab Teritorijalne odbrane SAO Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi imali neki predlog u vezi sa novim načelnikom, komandantom TO?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Imao sam, Borivoje Rašuo i Zoran Kaličanin, jedan čovjek iz informativne službe JNA su mi preporučili Radoslava Maksića, pukovnika, s kojim sam se tada sreo i koji se javio kao dobrovoljac da ide sa 10 oficira da sačini Glavni štab TO SAO Krajine, ali je tražio Maksić da ja tražim odobrenje od Miloševića da se on pusti, pošto je on bio u aktivnoj službi u Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koji je bio stav gospodina Miloševića kada ste ga o tome obavestili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da će pomoći, da će učiniti da oni dođu i bio je vrlo raspoložen tada. Tada sam sreo i Jovicu Stanišića u njegovom kabinetu. Ne u istoj sobi, nego u sobi pored. Tada je bio najraspoloženiji, koliko ja znam, od svih susreta sa njim. Čak je i svoj ručak podelio sa mnom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da je gospodin Milošević prihvatio vaš predlog da se Maksić imenuje za komandanta TO? Šta vam je on rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. "Doći će".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste gospodina Stanišića da ste i njega videli tog dana. Da li ste i s njim kontaktirali, kako je došlo do tog kontakta i o čemu ste razgovarali tom prilikom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa pre nego što sam ušao u radnu sobu predsjednika Miloševića, sekretarica je rekla da predsjednik ima pauzu, da ruča

pa da ja sačekam u drugoj sobi. Odvela me je u prostoriju do njene ili sledeću prema uglu. Ja sam ušao, tamo je iza stola stajao Jovica Stanišić. Ispred njega je bila jedna vojna karta na kojoj je bila ucrtana linija rasporeda vojske. On je samo onako skrenuo pogled da mi pokaže na kartu. Ja sam pogledao i video i on me je tada izveo iz sobe u susjednu prostoriju koja je bila na uglu. To je poluovalna soba. Zatvorio je vrata i rekao "to je soba za referisanje". I kad sam se vratio, sekretarica je rekla "možete da uđete, predsjednik će vas primiti". I predsjednik me je primio, iako nije završio ručak, već je podjelio ručak sa mnom zajedno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da vas zaustavim samo na trenutak. Šta ste videli na onoj karti pred kojom je bio gospodin Stanišić? Da li se sećate o kojoj vrsti karte se radilo i koje područje je bilo na toj karti?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bila vojna topografska karta razmjera, čini mi se, oko 1:50.000 ili 1:100.000 i na njoj je bila ucrtana crvena linija, crvena crta na terenu Sjeverne Dalmacije. Ja taj kraj znam, ja sam odatile i topografski znam dobro, topografske detalje tog prostora i znao sam gdje se tamo nalazi vojska i ta linija je označavala, u stvari, raspored vojske koji je išao preko Perućkog jezera, preko planine Svilaje, preko Petrovog polja, pa prema Čikoriji i dalje prema okolini Benkovca i Zadra.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je pukovnik Maksić stvarno stigao, i on i njegovih 10 oficira?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prošlo je nekih desetak dana i oni nisu dolazili i ja sam telefonom nazvao sekretaricu predsjednika Miloševića i tražio da me spoji sa predsjednikom. Ona je rekla da nije tu, ali će me prespojiti tamo gdje se on nalazi. On se javio na telefon. Ja sam ga pitao "predsjedniče, šta je sa oficirima". On je rekao da dolaze sutra. I oni nisu došli sutra, ali došli su za nekoliko dana, za pet-šest dana, sedam možda, ali ne 10, došao je Maksić i još dvojica.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je stigao i na koji položaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Došao je pukovnik Dušan Kasum na položaj načelnika štaba TO SAO Krajine, pukovnik Vuletić na mesto oficira, načelnika za vezu i pukovnik Maksić na mesto operativnog načelnika. Ja sam, oni su došli kod Martića na kninskoj tvrđavi i gore su me pozvali. Ja sam došao i kad sam video da su samo trojica, oni su rekli, "eto", slegli su ramenima. Ja sam pitao "je li Maksić komandant", a Kasum mi je rekao "javite se generalu Simoviću na telefon". Ja sam se javio generalu Simoviću, ministru odbrane Srbije. Pitao sam ga šta je Maksić, da li je komandant štaba TO SAO Krajine, a on je rekao "mi smo odredili generała Đujića" i dao je neko obrazloženje za Maksića, kao izgovor zašto on ne može biti komandant.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koje je bilo obrazloženje, odnosno objašnjenje zbog čega je general Đujić trebao da dođe na taj položaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Simović je rekao da je Maksić alkoholičar.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih samo da vam predočim odluke u vezi sa tim. Tabulator 69, to je imenovanje generala Đujića, Maksića, Vuletića i Kasuma. Onda tabulator 70, imenovanje Đujićevo, pukovnika Đujića. Zatim tabulator 71, imenovanje Maksića. Zatim 72, naređenje da se smeni Đujić. Tabulator 46, oprostite tabulator 49, tačka 6, to je odluka da se imenuje pukovnik Tarbuk. Tabulator 51, tačke 1 i 2, to su odluke da se smene Dušan Starević i Velibor Matijašević sa svojih položaja. Da li su ove odluke donete u vezi sa komandom TO?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I da li ste vi u Krajini donosili bitne odluke ili se ovde samo radi o zvaničnim dokumentima koji, u stvari, potvrđuju odluke koje su drugi doneli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su formalno u Krajini bile, formalno-pravne odluke, a potvrđivale su odluke koje su donosili organi, nadležni organi u Beogradu, odnosno u ovom slučaju to je bio Generalštab i savezni sekretar za narodnu odbranu. Ova dva dokumenta o Matijaševiću i Stareviću, ona nisu u direktnoj vezi sa Glavnim štabom TO, već u vezi opstrukcije koju je razdila paralelna struktura da bi se uticalo na pregovore u Hague (The Hague).

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, ti komandanti TO koji su tada bili imenovani, da li su njih kontrolisali političari u Krajini, da li su oni raportirali političarima u Krajini ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nisu raportirali. Oni nisu ni uspostavili, oni sami kontrolu nad objedinjenom Teritorijalnom odbranom SAO Krajine. Ona je i dalje ostala potčinjena po regijama nadležnim komandantima JNA, a i oni sami su bili potčinjeni komandi JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Htela bih da vam predočim još jedan dokument u vezi sa ovim. Radi se o tabulatoru 73 dokaznog predmeta 352. To je naređenje, odnosno ukaz Predsedništva SFRJ, tu je potpis Branka Kostića i pukovnika Miloša Kosića i odnosi se na unapređenje pukovnika Kasuma, unapređuje se na mesto načelnika štaba TO i to aprila 1992. godine. Da li je to tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On se unapređuje u čin generala, ali je prethodno raspoređen na dužnost načelnika TO Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da mi sada, u stvari, govorimo o aprilu 1992. godine i vezama između TO i ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I ovaj odnos između pripadnika TO, dakle oficira TO i JNA, kasnije Vojske Jugoslavije, da li to znači da je taj odnos ostao isti?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ostao je isti do avgusta 1995. godine. Praktično je Slobodan Milošević postavljao komandante srpske vojske Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, u vezi sa Teritorijalnom odbranom u Krajini, recite nam da li ste vi tokom razgovora sa Tužilaštvom ovde u Hagu bili u prilici da pregledate brojne dokumente koji se odnose na imenovanja, na organizaciju jedinica i slično? Dakle, da li ste vi pregledali ovde te dokumente?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste bili u prilici da potvrdite autentičnost tih dokumenata, da li su vam ti dokumenti bili poznati?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, ja ne bih htela da predočavam sve ove dokumente svedoku. Samo bih htela da pročitam za vas i za zapisnik koje je dokumente svedok sve pogledao i čiju je autentičnost potvrdio. Radi se o dokumentima iz dokaznog predmeta 352, tabulatori 114, 115, 117 do 119, 121 do 141, 145, 148, 150, 151. Dakle, to su dokumenti koje sam htela da spomenem u ovom kontekstu, radi se o imenovanjima i formacijama. Gospodine, ove odluke koje su donošene, da li su JNA i Martićeva policija poštovale te odluke?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Neke odluke da, a neke ne. Odluke koje su se odnosila na aktivne oficire i njihovu ulogu poštovale su se. Dio odluka koje su, posebno one koje su donošene u julu, avgustu i septembru 1991. godine, nisu poštovane.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA KVON: Da. Za zapisnik, vi ste odustali od 151.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, evo upravo me i koleginica obavestila o tome. Hvala vam.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, u vezi sa problemima oko odluka koje su se ticale TO, dakle problema lokalnih političara i vezano za to što je JNA delimično ignorisala te odluke, da li ste vi u vezi sa tim, oktobra 1991. godine imali jedan sastanak sa generalom Vukovićem i generalom Đujićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam. Oko 10. oktobra 1991. godine u Benkovcu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu ste tom prilikom razgovarali i koji je bio ishod tih razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Đujić je inicirao da se sretнемo sa generalom Vukovićem da se razriješi starjeinstvo nadležnosti, Teritorijalna

odbrana, odnosno ko će tu biti nadlježna komanda, da li komanda korpusa, odnosno JNA ili štab TO SAO Krajine. General Vuković je rekao da on za to nije nadlježan i da se u vezi toga kontaktira general Adžić, Generalštab u Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi to i uradili? Da li ste kontaktirali generala Adžića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, primio me je general Adžić, doduše ne u komandi Generalštaba, već u drugom vojnom objektu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A o čemu ste s njim razgovarali i koji je bio ishod tog razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je jedna od glavnih tema bila. Ishod je bio da neće ništa mijenjati, da nadlježnost JNA ostaje, komandi JNA ostaje, da je tako u sistemu i da će tako ostati. Još o drugim stvarima, pet-šest stavki, čini mi se da je bilo. Ja sam zabilježio u svoj notes blok koji sam ponio kao podsjetnik, u stvari teme o kojima su me iz Glavnog štaba, odnosno Đurić, o kojima je rekao da bi trebalo da razgovaram sa Adžićem, oko snabdjevanja, statusa ljudi u TO i tako dalje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako je general Adžić reagovao na ove vaše zahteve? Koji je bio njegov stav u vezi sa njima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kao neće biti problema za SAO, otprilike u tom smislu. Nije konkretno govorio, ali, znači, biće rešeno. U tom smislu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da predočim svedoku dokazni predmet 352, tabulator 74. Gospodine, o kojoj vrsti dokumenta se radi i ko je pripremio ovaj dokument?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovaj dokument je načinjen u Glavnom štabu TO SAO Krajine i to je bio izvještaj o stanju TO SAO Krajine u to vrijeme, znači 10. oktobra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Za koga je sastavljen ovaj dokument i kome je predat?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Apel je sastavljen za predsjednika vlade, a onda sastavljen je za Generalštab JNA, da se proslijedi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je uručen generalu Adžiću?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja ne znam tačno, ali on je dobio informaciju o ovim stvarima, na način kako smo i prije razgovarali o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pitanja koja se ovde pokreću, kao što su potrebe Teritorijalne odbrane, da li je to nešto o čemu se razgovaralo sa generalom Adžićem tom prilikom kad ste razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, ali kratko.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, sada bih htela da pređemo na razgovore koji su se vodili oko Karingtonovog plana (Carrington Plan) i o budućnosti Jugoslavije. Kakvi su predlozi bili u opciji za Krajinu? Kakvi predlozi su postojali za Krajinu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U opštem planu lorda Karingtona (Peter Carrington) u kome su se prijedlagala tri moguća međusobna odnosa među republikama bivše Jugoslavije, za područja nastanjena, u djelovima pojedinih republika, područja nastanjena sa etničkim zajednicama sa određenim karakteristikama, predviđeno je da su mogla da imaju specijalni status, teritorijalni specijalni status. To se odnosilo i na Krajinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je taj status podrazumevao izvensu autonomiju u okviru Hrvatske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, teritorijalnu autonomiju u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi lično učestvovali u tri runde pregovora sa gospodinom Vejnansom (Henri Wijnaendts), ambasadorom Holandije (Holland) u vezi sa planom Karingtona?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, svaki put uoči plenarnih sednica, konferencija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A pre nego što ste otišli na te pregovore sa gospodinom Vejnansom, da li ste se sastali sa gospodinom Miloševićem u Beogradu, pre odlaska?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Uvek prije toga bio je sastanak sa predsjednikom Miloševićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste išli u Beograd po instrukcije ili ste se sastajali zbog nečeg drugog? Zbog čega?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pozvani smo u Beograd da dobijemo instrukcije kako da nastupamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste prvi put išli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oko 13. oktobra, 12. ili 13., znači prije 14. oktobra.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I koje ste instrukcije dobili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Instrukcije su bile da je plan dobar za nas, ne direktno da ga prihvatimo, već sugestija da je plan dobar za nas. Sugestija je bila od predsjednika Miloševića i nekoliko ljudi koje je on pozvao u svoj kabinet da nam objasne plan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko vam je objasnio plan? Da li su to bili službenici iz beogradske Vlade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jedan je bio savjetnik Slobodana Miloševića, Vladan Kutlešić, ostali su bili ljudi sa kojima je predsjednik Milošević sarađivao, profesori univerziteta, Smilja Avramov, Ratko Marković, Kosta Mihailović, Vasilije Krestić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Taj prvi put na tom sastanku u Beogradu, da li se nešto dešavalo u Kninu šta vas je uznemirilo, šta vas je uzbunilo na neki način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Dešavalo se da, nakon što smo, je li, posli za Beograd, dvije stvari su se desile: Velibor Matijašević, predsjednik Skupštine SAO Krajine zakazao je sjednicu Skupštine na kojoj je tražio izvještaj vlade o radu Vlade SAO Krajine. Druga stvar je bila, Ljubica Šolaja mi je prenijela, da u stanici milicije u Kninu Frenki obavještava ili podjaruje, kako bi se reklo srpski, prisutne u stanici milicije da je Babić izdajnik, znači prije mog polaska. Za vrijeme sastanka kod Miloševića ja sam bio pod tom presijom da je trebalo ići u Hag na sastanak, pardon, u Pariz (Paris), sa Vej-nansom i oko toga da moram da dam izvještaj u isto vrijeme na skupštini. I ja sam mu u jednom trenutku rekao, Milošević je tu stajao pored stola, šetao se oko stola oko koga smo mi sjedili "ja ne mogu", rekao sam "istovremeno biti i u Parizu i u Kninu". On je rekao "ja ne znam o tome ništa". Ja sam rekao "zna Jovica", mislio sam na Jovicu Stanišića. Milošević je izašao i posle nekog vremena dobio sam informaciju da je Skupština otkazana, da je Matijašević otkazao Skupštinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znači, vi ste otišli u Pariz? I koji ste tamo zauzeli stav? Da li ste prihvatali plan ili ste se bar izjasnili u prilog plana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, niti ja, niti ostali članovi delegacije nisu prihvatali plan, odnosno iskazali smo spremnost da nastavimo razgovore o tome, o planu i dalje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Po povratku iz Pariza da li ste podneli izveštaj o tim pregovorima gospodinu Miloševiću?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Milošević je imao informaciju o tim pregovorima, jer smo bili kod njega opet i u oči ponovnog odlaska, da. Znači prije 18., znači to je bio drugi put. Tada je energično, sjećam se, reagovao prema meni. Rekao je "prihvati pa da vas otkačimo. Samo Srbija ima šansu da bude država, sve će ostalo progutati mrak." Ja nisam prihvatio. To se kasnije ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta to znači? Šta je on tačno rekao u vezi sa tim da Srbija ima šansu da bude država? Na šta se to odnosi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da opstane kao država. Sve će ostalo nestati u haosu, ratu i ne znam čemu već, da ima šansu da bude jedina od svih jugoslovenskih republika, odnosno na prostoru Jugoslavije. Jedino ona ima

šansu da bude država. Da će sve ostalo progutati mrak ili da će biti neke provincije, kolonije zapadnih sila, u tom smislu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se to odnosilo i na Hrvatsku i na Sloveniju i na Bosnu? Da li je on nešto o tome rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao je sve sem Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na tom drugom sastanku sa Vejnan-
som, koji ste stav zauzeli? Da li ste prihvatali plan?

SUDIJA MEJ: Samo malo, da razumemo ovu priču. Gospodin Milošević mu je rekao da prihvati plan, a iz ovoga šta on govori proizilazi da ga nije prihvatio. Ne pratim baš sasvim šta se ovde kaže. Da li bi on mogao da objasni svoj stav i kako se sve ovo desilo?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Molim vas da objasnite stav gospodina Miloševića kada ste vi došli kod njega drugi put po direktive, kako ste se vi izrazili? Kakav je bio stav gospodina Miloševića prema planu Karingtona i šta ste vi potom uradili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Stav predsjednika Miloševića je bio da mi prihvatimo taj plan, deo koji se odnosio na nas, znači specijalni status u Hrvatskoj.

SUDIJA MEJ: Shvatio sam. I da li ste vi bili spremni da tako uradite ili ne?

SVEDOK C-061: Nismo bili spremni u tom trenutku da to prihvatimo. Shvatali smo da predsjednik Milošević želi da se izvuče iz rata i nas ostavi Hrvatima, da se svete nad nama.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad ste bili u Parizu posle ovog drugog sastanka sa Vejnansom, da li ste dali neku javnu izjavu, neko javno saopšte-
nje o svom stavu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Drugi sastanak je bio u Hagu, u Ministarstvu inostranih poslova u Hagu. Dao sam nekoliko izjava. Jedna je bila da sam ja tamo predstavljaо, pored SAO Kajine i autonomnu regiju Bosansku Krajinu, što nije bilo korektno i nije bilo dogovorenog na sastanku i nismo prihvatali ni

tada plan. Tad je prijedlog bio, u stvari, ambasadora Vejnansa da razmorimo status Tirola (South Tyrol) u Italiji (Italy) i na taj način da razmotrimo da li bi bio to model za Krajinu u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li ste se posle toga, posle te druge runde pregovora, posle drugog sastanka sa Vejnansom ponovo sastali sa Miloševićem i razgovarali sa njim u oktobru 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, 20. oktobra i 23., čini mi se, oktobra. Prvi put u njegovom kabinetu, a drugi put u Palati federacije na Novom Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Htela bih malo da porazgovaramo o tom sastanku od 20. oktobra. Koja je bila svrha tog sastanka i šta je tom prilikom rečeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Svrha toga sastanka je bila da mi kaže da treba da idem u Banju Luku na sastanak sa Radovanom Karadžićem, a koji je Karadžić tamo organizovao, da se odbaci Karingtonov plan. Znači da ga predstavnici Srba iz Bosne, SAO Krajine i Zapadne Slavonije odbace, a istovremeno je, ne znam da li mu je to bila prethodna namjera ili je u tom trenutku htio to da mi kaže, prethodno, pre nego što mi je to rekao, isporučio je žestoko, vrlo žestok Momira Bulatovića kao izdajnika i da on tamo ima ljudе, Branka koji će ga dovesti u red ili smijeniti, Momira Bulatovića u Crnoj Gori.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je to uradio Momir Bulatović što je izazvalo gnev Miloševića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bulatović je na drugoj plenarnoj sjednici u Hagu prihvatio Karingtonov plan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Upravo ste nam rekli da vam je gospodin Milošević dao direktivu da prihvate plan Karingtona? Možete li to da objasnite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo je sada bila drugačija reakcija od one prethodne dvije. Da li je uzrok bilo što je u tom planu davan i status Kosovu kakav je imalo 1974. godine ili je takođe ono što je bilo kritikovano, što je Milošević kritikovao i svi ostali oko njega, da se na taj način negira Jugoslavija, znači koncept Jugoslavije i očuvanje dela Jugoslavije koji je on zastupao.

To su dve stvari koje su oni javno iznosili, kao razloge zbog čega odbacuju Karingtonov plan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znači, predlog je u to vreme bio drugačiji od onog predloga koji je Milošević od vas tražio da prihvativate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je isto i 23., kada mi je dao sugestiju za slijedeći sastanak sa Vejnansom, kada je prijedložio četiri tačke za naš stav, u Palati federacije, znači na sastanku kome smo zajedno prisustvovali u Palati federacije na Novom Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovo je sad sastanak od 23. oktobra. O njemu sad pričate, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je prisustvovao tom sastanku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prisustvovalo je mnogo ljudi, predstavnika Srbije i Crne Gore i srpskog naroda iz Bosne i Hercegovine i SAO Krajine, Zapadne Slavonije i Istočne Slavonije. Tu je bio Slobodan Milošević, predsjednik Skupštine Srbije, tu je bio akademik Kanazir, predsjednik Srpske akademije nauka, članovi Predsjedništva Branko Kostić, Jović i ostali, Karadžić i njegovi iz Bosne ...

SUDIJA MEJ: Kakav je bio ishod, rezultat tog sastanka od 23. oktobra?

SVEDOK C-061: Rezultat je da je Branko Kostić koji je predsjedavao sastankom, na kraju izbrojao da je više procenata naroda u Jugoslaviji za Jugoslaviju, negde 50 i nešto procenata je izračunao i da se konstatuje da Jugoslavija opstaje, da je većina za Jugoslaviju i da je to stav koji treba predstaviti povidom Haške konferencije (International Conference for the Former Yugoslavia) i prijedloga lorda Karingtona.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Milošević vama dao neke posebne instrukcije tom prilikom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, rekao je da nas Vejnans očekuje u Parizu i dao mi je četiri tačke, stava moja koja ja treba tamo da zastupam: prvi je bio specijalni status Krajine i ostala tri sad ne mogu da se sjetim koja. Ja sam bio nepovjerljiv. Pitao sam "gdje je specijalni status", on je dodao "na jugoslovenskom tlu" i dao mi je taj papir. Taj papir je ostao kod Borivoja Rašua,

čini mi se. Nisam potpuno siguran, ali, znači, ja sam uzeo taj papir od njega i na konferenciji u Parizu, gospodin ambasador Vejnans, čim smo počeli, ja još nisam naše stavove rekao "gospodine Babiću, možemo sve prihvatići, ali ne možemo prihvatići prvu tačku". Pretpostavljam da ga je vjerovatno već Milošević upoznao o takozvanim našim stavovima. U stvari o onome o čemu nas je on instruirao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Taj dokument koji ste dobili od Miloševića, da li je on sam to napisao rukom? Kakav je to bio dokument?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je otkucan. Četiri stava na mašini. On je rukom dodao to "na jugoslovenskom tlu".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači specijalan, poseban status na jugoslovenskoj teritoriji? Da li je on to predlagao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je značilo to, premda se moglo tumačiti i drugačije. Mene je lično zbunjivalo. Nisam mogao da izdržim to i nisam htio da idem u Pariz. Otišao sam u Knin i rekao sam da sam bolestan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi, bez obzira na to, otišli u Pariz i zbog čega?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zvao me je ponovo telefonom posle nekoliko dana, znači oko 28. ili 29. oktobra i rekao "a šta je s tobom". Ja sam rekao da sam bolestan, a on je rekao "ne vjerujem doktorima koji su bolesni. 'Ajde, čeka te Vejnans", rekao je i ja sam otišao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste stigli tamo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Avionom. Dva puta smo se vozili malim avionima savezne Vlade, a treći put vojnim avionom, malim vojnim avionom, odnosno pilotirali su vojnici i išao je sa Batajnica, vojnog aerodroma.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste se sreli sa gospodinom Miloševićem krajem novembra, početkom decembra 1991. godine u vezi sa Vensovim planom (Vance Plan)?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Oko 23. novembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme da li je Vensov plan već bio prihvaćen od strane gospodina Miloševića, Kadijevića i Tuđmana? Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je. Bio je prihvaćen.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu ste tada razgovarali sa gospodinom Miloševićem, sa tim u vezi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Milošević mi je izložio osnovni koncept prihvaćenog plana i pokazao na karti gdje će se realizovati, na kojoj teritoriji. Ja sam imao primjedbe. Pokazao mi je kartu, žuto su bile označene teritorije opština u Hrvatskoj i znači teritorije opština na koje se odnosio plan bilo su žutom bojom označene, ali žutom bojom nisu bili označeni dijelovi opština koje su se pripojile jednoj od opština u SAO Krajini, na području Sjeverne Dalmacije, Like, Korduna i Banije. Ja sam mu to rekao. On je to zanemario, nije htio da diskutuje o tome, nego je rekao "idi dole da razgovaraš sa međunarodnom delegacijom, delegacijom Ujedinjenih nacija (United Nations)" koja je bila u salonu njegovog kabineta, sprat niže. Tamo je bio Vlatko Jovanović koji im je prevodio razgovor koji sam ja imao sa prijestavnicima Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (UN Security Council). Oni su mi tako izložili isti taj koncept koji sam čuo prije od njega. I ja sam već tad počeo, u stvari, da dajem neke primjedbe koje sam zastupao i naredna dva mjeseca i više.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Milošević tražio od vas da prihvate Vensov plan kada ste ga sreli tog dana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tražio je da se izjasnimo da prihvatomо.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi tako i uradili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste tražili neke izmene i dopune? Ako jeste, koje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Tražio sam da JNA ostane u Krajini, da se mirovne snage rasporede na liniji sukoba zaraćenih strana, srpske i hrvatske strane, na takozvanoj "zelenoj liniji", po kiparskom modelu. Tražio sam da se ne primjenjuju zakoni Hrvatske na teritoriji SAO Krajine. Tražio sam da se ne raspušta Teritorijalna odbrana SAO Krajine ...

SUDIJA MEJ: Samo nas podsetite, gospođo Uerc-Reclaf, možda to možete da učinite preko svedoka ukratko, kakva je bila osnova tog plana? Koje su

bile osnovne crte tog plana, a onda možemo da shvatimo zbog čega je svedok zauzeo stav koji je zauzeo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U čemu je bila glavna poenta Vensovog plana? Vi ste pomenuli teritorije koje su posebno označene na karti. Šta su trebale da postanu te teritorije?

SVEDOK C-061 – OGOVOR: To je bio privremeni plan kojim se vršila demilitarizacija tih područja koja su bila označena Krajine, sektor "Zapad" i sektor "Istok". Kasnije su bila označena kao područja: sektor "Istok", sektor "Zapad", sektor "Sjever" i sektor "Jug". Sa njih je trebala da se povuče Jugoslovenska narodna armija, da se raspuste sve jedinice i ostale oružane snage na tom području, uključujući i Teritorijalnu odbranu, da se povuku sve dobrovoljačke jedinice van teritorije Krajine, koje su bile van teritorije, koje su došle van njene teritorije, da ostane samo od oružanih formacija u tom području, odnosno u sva tri četiri područja milicija sa "oružjem o bok", znači bez dugog oružja, proporcionalno nacionalnom sastavu kakav je bio sastav stanovništva prije sukoba, dok se ne nađe političko rješenje za to područje, s tim što je rečeno u prvoj tački da su to oblasti na koje se odnosi plan, razne oblasti u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine ...

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Izvinite što vas prekidam ponovo zbog ovoga, ali ja sam se jako umorio čitajući sa transkripta, kažem, veoma me zamara da čitam sa transkripta što ovaj svedok govori, jer ja ga uopšte ne čujem. On je okrenut tamo i govori sebi u bradu. Čuju ga prevodioci zato što ima mikrofon za prevodioce. Za srpski jezik on nema mikrofon, zbog toga što mu je glas deformisan i ja to razumem. Ali dajte postignite da on govori glasnije. Ja verujem da ga ni gospodin Tapušković uopšte ne čuje, ali verovatno ne sme da se žali pošto mu je neprijatno.

SUDIJA MEJ: Mislim da je gospodin Tapušković htio da se žali, on bi se žalio sigurno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja sam se žalio vać jedanput, ali ja nisam htio da vas zamaram. Vi se sećate, prekuće još sam rekao da ga

ja zaista ništa ne čujem. Ja sam se žalio prvoga dana. Kad govorи, kad objašnjava stvari na privatnoj sednici, govorи glasnije, a kada objašnjava stvari na otvorenoj sednici, on zaista vrlo nerazumljivo govorи.

SUDIJA KVON: Vidim da je gospodin Miler na nogama.

ADVOKAT SVEDOKA MILER: Časni Sude, samo sam htio da primetim da je meni zvuk u slušalicama savršen, što znači da savršeno čujem i svedoka u originalu i prevod.

SUDIJA MEJ: Sada smo čuli komentare svih, mislim da ćemo da odemo na pauzu.

SUDIJA KVON: Da li smo na privatnoj sednici?

sekretar: Da.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Imam nešto da kažem svedoku. Čuli ste, gospodine C-061, šta je rečeno. Jedan od problema sa vama je što je vaše svedočenje vrlo opširno i vrlo je bitno da svi mogu da vas čuju, prate i razumeju. To je vrlo teško sa takvим obimom svedočenja i o nekim stvarima vi govorite vrlo detaljno. Bilo bi od velike pomoći kada biste govorili direktno u mikrofon i da govorite glasnije. I kada odgovarate, bilo bi bolje da ste okrenuti nama sudijama, tako da vaš glas može da se čuje u celoj sali, a ne da budete okrenuti tužiocu.

SUDIJA KVON: Ja imam nešto da kažem. Gospodine Miloševiću, ako ne možete da čujete šta svedok govorи na srpskom, zašto ne stavite slušalice? Ponovo vas podsećам da je to moguće. Moći ćete vrlo lako da pratite. A druga stvar, kada idemo na privatnu sednicu ovako često i ako imate teškoća da čujete svedoka, zašto ne pustite svog saradnika da uđe u sudnicu i da vam pomaže ovde u tom pogledu? Ja vam ovo govorim dok smo na privatnoj sednici. Molim vas da to razmotrite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Kvon (Kwon), kako može neko da mi pomogne da bolje čujem? Ne može saradnik da mi pomogne da bolje čujem ako nešto ne čujem. Moja primedba je bila jednostavno tehnička, da ne čujem šta svedok govorи. Inače, nisam uopšte pomenuo da gospodin Miler

ne čuje, tako da ja verujem da gospodin Miler čuje, ali ja sam stavio primedbu što ja ne čujem.

SUDIJA MEJ: Idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Prećićemo na otvorenu sednicu zbog jednog pitanja.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf, razmotrili smo podnesak koji ste vi i gospodin Najs dostavili Sudu. Odobrićemo ga. Imaćete šest dana, ali očekujemo listu od 14 svedoka u roku od sedam dana.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, mi smo identifikovali te svedoke i možemo taj spisak da vam dostavimo čak i sutra.

SUDIJA MEJ: Hvala. Da li ima potrebe da se vratimo na privatnu sednicu?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ne, možemo da ostanemo na javnoj sednici. Htela bih da pojasnim nekoliko stvari u vezi sa Vensovim planom, kako bi bilo jasno koji su bili predlozi. Pre svega, gospodine, da li je Vensov plan predviđao da se u određenom vremenskom periodu sve tri srpske autonomne oblasti inkorporiraju u Republiku Hrvatsku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Taj plan o tome nije govorio direktno, izuzev u uvodu gdje se govorio o oblastima koje su u Hrvatskoj, da su to razne oblasti koje su u Hrvatskoj. Samo je to rečeno. Inače plan se nije odnosio na političko rješenje, nego je izričito rečeno da će se političko rješenje naći kasnije, "dok se ne nađe političko rješenje". Znači taj plan se odnosi na period dok se ne nađe političko rješenje, izuzev u tom prvom stavu koji je tako govorio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spominjala se demilitarizacija sve tri srpske autonomne oblasti, s tim da bi ostala samo policija i to sa naoružanjem kakvo obično policija ima. Da li ste o tome govorili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. To je suština plana: demilitarizacija tih regija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je plan predviđao i dolazak UN vojnika i gde su oni trebali da budu raspoređeni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Taj plan je prijeviđao nakon demilitarizacije da se rasporede mirovne snage Ujedinjenih nacija po teritoriji tih regija. Unutar teritorija. Te snage bi kontrolisale puteve, punktove, ulaze i izlaze iz regije, odnosno kontrolisale bi da se ne unosi ili da se ne nosi oružje, naoružanje.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, da li mi imamo taj dokument u registratoru, Karingtonov plan i Vensov plan? Ako možete kasnije to da nam dostavite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne znam, mislim da nisu uključeni.

SUDIJA MEJ: Bilo bi od koristi ako biste nam dostavili kopije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Gospodine, ako sam dobro shvatila, vi ste bili zabrinuti u vezi sa tim što neki delovi pod srpskom kontrolom nisu bili obuhvaćeni ovim zonama, a gde bi bile raspoređene snage UN?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojala u Vensovom planu odredba u vezi sa povratkom raseljenih lica na tu teritoriju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. To je bio jedan od ciljeva, zadataka međunarodne misije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je takođe postojala odredba u Vensovom planu u vezi sa policijom koja bi se sastojala od Srba i Hrvata na toj teritoriji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Rekao sam. Ona bi bila proporcionalna nacionalnom sastavu stanovništva prije sukoba.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, u to vreme kada se razgovaralo o Vensovom planu, vi ste rekli da se o tome razgovaralo skoro dva meseca, šta su pozitivne strane, šta su negativne strane? Da li je tada, u to vreme bila formirana Republika Srpska Krajina?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. 19. decembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih svedoku da predočim tabulator 68 dokaznog predmeta 351. Nećemo detaljno da razgovaramo o tom dokumentu, ali ako biste samo mogli da ga pogledate. Da li je to Ustav i Ustavni zakon o i osnivanju RSK od 19. decembra 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto je Republika Srpska Krajina tada formirana? Koji je bio cilj toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Međunarodna konferencija u Hagu je konstatovala da će priznati sve republike bivše Jugoslavije koje zatraže priznanje. To je praktično značilo je da se bivša Jugoslavija dezintegrисала, kao što je konstatovala i Badinterova komisija (Badinter Commission) koju je konferencija imenovala. To je bio jedan od razloga da se jedan dio teritorija bivše Jugoslavije, odnosno SAO Krajina proglaši republikom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Republika Srpska Krajina zatražila da bude međunarodno priznata? U vezi sa tim htela bih da predočim tabulatore 71, tačke 1 i 2 i to dokaznog predmeta broj 351.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su to dva pisma koja su bila upućena međunarodnim zvaničnicima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Republika Srpska Krajina bila na kraju priznata?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se teritorija Republike Srpske Krajine podudarala sa teritorijom Srpske Autonomne Oblasti Krajina ili je, u stva-

ri, obuhvatala sve tri srpske autonomne oblasti koje su postojale u to vreme, dakle, 19. decembra?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 19. decembra SAO Krajina je postala Republika Srpska Krajina, toga dana je Skupština Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema proglašila prisajedinjenje Republici Srpskoj Krajini, a dva dana nakon toga je i Skupština SAO Zapadne Slavonije proglašila prisajedinjenje Republici Srpskoj Krajini, ali nisu bile uključene do 26. februara 1992. godine. 26. februara 1992. godine sve tri oblasti su se spojile i tada je konstituisana jedinstvena Republika Srpska Krajina na području sve tri oblasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Govorili smo o Vensovom planu i šta je taj plan predviđao. Što se tiče demilitarizacije tog područja, da li ste se vi u Krajini tome protivili? Ne mislim na vas lično, već na političare u Krajini. Dakle, da li ste se protivili demilitarizaciji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zbog toga što je Vensov plan bio ograničen na rok od šest mjeseci, nakon čega bi se ponovo raspravljalo njegovo prodljevanje ili neprodljevanje. U tim uslovima Krajina bi bila demilitarizovana, a Hrvatska ne bi i Krajina bi bila izložena tome da političko riješenje statusa Krajine Hrvatska nametne oružjem i silom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste se takođe protivili dolasku mirovnih snaga UN-a?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koncepciji dolaska, znači to nije bilo protivljenje dolasku mirovnih snaga, već načinu njihovog dolaska. Insistiralo se na razmještaju po principu takozvane "zelene linije", po kiparskom modelu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta je to podrazumevalo, šta to znači?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je podrazumijevalo razdvajanje zaraćenih strana, hrvatske strane i srpske strane, a ne demilitarizaciju oblasti. U tom smislu je i ta modifikacija Vensovog plana. Znači, on je prihvaćen u načelu, ali je zahtevana ta modifikacija u nekim elementima plana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to postojalo kao realna opcija, dakle da se modifikuje Vensov plan ili to jednostavno nije dolazilo u obzir?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prema mom saznanju postojala je mogućnost, a i neke odredbe su modifikovane. Što se tiče početnog rasporijeđivanja na rok od šest mjeseci, taj rok je od strane Savjeta bezbjednosti produžen na godinu dana. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je u svom izvještaju Savjetu bezbjednosti podnio prijedlog i to je prihvaćeno, da se hrvatski zakoni ne primjenjuju na tim teritorijama, već ono pravo i zakoni koji su zatečeni. Takođe, bilo je razgovora o tome da Teritorijalna obrana treba da ostane i bila je data mogućnost da bi mogla da se inkorporira u miliciju, ali bez dugog naoružanja, ali to nije riješeno, već je samo bilo razgovora o tome. Znači, neki elementi su modifikovani.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da su se otplikile dva meseca Srbi iz Krajine protivili Vensovom planu. Da li su se svi protivili ili je došlo do razdora među političarima u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U početku su se svi protivili, a postepeno je sve više političara prihvatalo plan u potpunosti i bezuslovno, onako kako ga je prihvatio predsjednik Milošević. Na kraju su ostali predsjednik republike, vlada i dio skupštine, oni su ostali pri protivljenju i nastojanju da se plan i dalje modifikuje. A dio skupštine i političari u Istočnoj Slavoniji, Zapadnom Sremu i deo Skupštine SAO Krajine i političara je taj plan prihvatio. I Skupština koja je zasijedala u Glini 9. februara 1992. godine je taj plan prihvatile nakon nametanja i pritisaka koji su došli od strane predsjednika Miloševića, Predsjedništva Jugoslavije, Generalštaba Vojske Jugoslavije, medijskom kampanjom i slično.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Zamolila bih da pređemo na privatnu sednicu kako bismo detaljnije porazgovarali o određenim detaljima u vezi sa sastankom oko Vensovog plana.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste vi prisustvovali jednom sastanku na kome su bili gospodin Milošević, Karadžić i Koljević i to u vezi sa ovim pitanjem od 23. decembra 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Tog dana kad je bio izbor Vlade Republike Srbije, u kabinetu predsjednika Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Bez previše detalja u vezi sa tim razgovorom, recite nam koji stav ste vi zauzeli, a koji Milošević, Karadžić i Koljević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam zauzimao isti stav, znači plan uz modifikaciju. Milošević je tražio da ga prihvatimo u potpunosti i bezuslovno i da se o tome izjasnim i dam saopštenje u javnost. Karadžić je takođe tražio vrlo energično da prihvatom plan, bez izmena, takođe i Koljević. Na kraju je Milošević dao mi papir i olovku i rekao: "uđi u drugu sobu i napiši saopštenje". Ja sam otisao i napisao saopštenje na jednoj stranici u kojoj sam izneo sve svoje stavove. On je uzeo olovku i rekao: "Neću da ti precrtam, ali ču ti podvući šta treba da izbacis" i podvukao je skoro sve izuzev rečenice u kojoj stoji da se prihvata Vensov plan, ono "modifikovan" i tako dalje, to je podvukao. Ja sam se protivio. On je ustao i rekao da mora da ide na Skupštinu, sjednicu Skupštine gdje Radoman Božović treba da predstavi Vladu Srbije i rekao "evo neka ti Radovan pomognе". Kad je on izašao, Karadžića je ponovo pošao prema meni i počeo da me ubjeđuje da se to prihvati, a ja sam mu rekao onako "hajde, Radovane, da razgovaramo malo o Bosni". On je učutao, ja sam izašao i dao sam saopštenje u javnost onako kako sam ga ja pripremio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, samo da pojasnimo nešto. Na transkriptu стоји да сте ви споменули Radovana Božovićа, односно да ће он да буде председник Vlade, па ми nije jasan kontekst. Dakle u transkriptu стоји Radovan Božović.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Radoman Božović.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ali kakve to veze ima sa Vensovim planom i razgovorima sa Miloševićem, Karadžićem i Koljevićem? Ne razumem kontekst. Možete li da pojasnite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Polaganje zakletve Radomana Božovića i članova nove Vlade Srbije u Skupštini Srbije bio je razlog da Milošević napusti sastanak na kome smo do tada bili u njegovom kabinetu, da izađe iz svoje sobe i pređe preko puta, u zgradu Skupštine Srbije i da na izlasku ...

SUDIJA MEJ: Nama je teško da shvatimo čitav kontekst. Dakle koja je bila svrha te primedbe?

SVEDOK C-061: Pa svrha je ... Mene pitate, časni sudija, izvinjavam se?

SUDIJA MEJ: Da.

SVEDOK C-061: Kontekst je bio taj što je nakon toga što mi je Milošević podcrtao u mojoj izjavi šta sve treba da izbacim, on napustio sastanak iz razloga koji sam rekao. Napustio je sastanak sa mnom, Karadžićem i Koljevićem. Tad je otišao u zgradu preko puta i ostavio je da ja razgovaram o tome sa Karadžićem i Koljevićem dalje, rečima "evo, neka ti Radovan pomogne" da to napravim ponovo, da napravim ponovo drugu izjavu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Hvala vam, sad je jasno. Da li ste sa generalom Adžićem takođe razgovarali o Vensovom planu, a posebno vezano za vašu zabrinutost u odnosu na Srbe u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Išao sam kod generala Adžića i tražio da JNA ostane u Krajini. On je rekao da će se JNA povući, ali mi ne brinemo, jer će ona biti raspoređena na granici Bosne prema Krajini, da će on profesionalno zaposliti 10.000 Krajišnika u vojski, u JNA na teritoriji Bosne i ako nas Hrvatska napadne, da će oni prije stići iz Bosne, nego hrvatska vojska što će stići iz Hrvatske u Knin. Ja sam rekao "pa, generale, mislite li da će Bosna biti u Jugoslaviji". Tada su već Bugarska (Bulgaria) i Turska (Turkey) dale deklaraciju da će priznati nezavisnost Bosne i Hercegovine. On me je samo začuđeno pogledao, šta govorim, to su gluposti, u smislu da će vojska ostati u Bosni. Znači on je smatrao da će vojska ostati u Bosni, iako su Bugarska i Turska najavile da će priznati Bosnu i Hercegovinu, iako je Skupština Bosne i Hercegovine donela deklaraciju koja je govorila o nezavisnosti Bosne i Hercegovine.

SUDIJA KVON: Oprostite, gospođo Uerc-Reclaf, ako bi tehnička kabina mogla da smanji srpski na engleskom kanalu, teško mi je da pratim.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ako mogu da pomognem. To se i meni desilo pre neki dan. To sami možete da regulišete.

SUDIJA KVON: U redu, hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vezi sa ovom raspravom o Vensovom planu, da li ste vi i gospodin Milošević januara 1992. godine razmenili određena pisma i to javno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, razmijenili smo pisma u javnosti, s tim što smo razmijenili i privatno. 8. januara pismo je poslano od predsjednika Miloševića meni i stiglo je posle neki dan i poštom. I objavljeno je u medijima, u "Politici" i drugoj dnevnoj štampi, na televiziji. Ja sam nekoliko dana kasnije napisao svoj odgovor i dao ga u javnost faksom. Trebao je biti faksom dostavljen i u kabinet predsjednika Miloševića i dat javnosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Uz pomoć poslužitelja htela bih da predočim dokaze 79, 80 i 81 svedoku, odnose se na ova pisma. Budući da se radi o specifičnim pitanjima, dokumenti moraju da budu pod pečatom i o tome bismo trebali da porazgovaramo na zatvoranoj sednici. Dokazni predmet tabulator 79 je pismo.

SUDIJA MEJ: Iz kog registratora?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dokaz 352. Dakle dokaz 79, da li je to pismo koje je napisao gospodin Milošević, a dokaz pod tabulatorom 80, da li je to vaše pismo, dakle vaš odgovor na njegovo pismo?

SUDIJA KVON: 78 i 79 su tekstovi iz "Politike".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, u tom tekstu koji je objavljen u "Politici" objavljeno je i pismo, odnosno pismo je deo tog teksta. Pismo je u celini objavljeno.

SUDIJA MEJ: Pod tabulatorom 80 je prepiska, a kod mene pod tabulatorom 79 je tekst iz "Politike".

SUDIJA KVON: Da, 79, da. Tu стоји отворено писмо гospодина Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svedok je ... Problem je u tome što ja iz nekog razloga imam samo verziju na srpsko-hrvatskom i to na čirilici koju ne mogu da pročitam, tako da mogu samo da naglašam šta je to. Časni Sude, u pravu ste, broj 79 je originalno pismo gospodina Miloševića. Gospodine, da li vi imate ta pisma, originale pisama kod sebe?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Imam, ona su kod mog advokata, ovde prisutnog.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ne znam da li nam trebaju originali tih pisama. Da li biste želeli da ih vidite ili ćete razmatrati ove primerke koje imamo?

SUDIJA MEJ: Ukoliko nema nikakvog spora o tome, možemo da se zadovoljimo ovim šta imamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zapravo ne bih ni želela da ulazimo u detalje ovih pisama. Ona govore sama za sebe, ali bih htela od vas da čujem da li ste vi ova pisma shvatili kao neku pretnju, pretnju da ćete da budete smenjeni sa svog položaja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. U pismu Slobodana Miloševića to i stoji, da se ja smijenim i izaberu drugi, odnosno to je rečeno na poseban način. U zadnjoj rečenici je to rečeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde se nalazi konkretno? Da li možete da pročitate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Evo poslednja rečenica u pismu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da, molim vas pročitajte tu rečenicu koju ste shvatili kao zahtev za vaše smenjivanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Evo, stoji u pismu "pomoć Srbije narodu Krajine neće ni u miru biti dovedena u pitanje, ali građani Krajine treba da znaju da su svojim postupcima izgubili svako naše poverenje i da ubuduće sa odnosima vlastima Republike Srbije moraju delegirati ljudi kojima će narodni interes biti iznad ličnog političkog prestiža".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kakav je bio vaš odgovor u pismu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U mom pismu ja sam odgovorio da to shvatam kao poziv za moju smjenu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nećemo da ulazimo podrobnو u ovo pismo, pisma govore sama za sebe. Gospodine, da li ste tada takođe učestvovali na sednici proširenog sastava Predsedništva 31. januara 1992. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Tri dana, 31. januara i 1. i 2. februara.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već smo od jednog drugog svedoka čuli šta se dešavalo na ovom sastanku, ali sa vama bih htela da razjasnim par stvari. Rekli ste da je trajao tri dana. Da li ste mogli da napustite sastanak kad ste želeli ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Svi su mogli da ga napuste izuzev mene. Ja sam morao da ostanem na tom sastanku sve dok se ne izjasnim da sam za potpuno i bezuslovno prihvatanje Vensovog plana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko vam je to rekao i na koji način ste bili primorani da ostanete tamo sve dok se ne predomislite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa Branko Kostić formalno, a stvarno Borisav Jović, vodili su sednicu na kojoj su prisustvovali ostali članovi Predsjedništva, Generalštab vojske i ostali učesnici. Vodili su je na način da se sjednica ne završava, a sjednica je direktno snimana sa dve kamere i javnost je znala da se sjednica održava. U toku sjednice neko mi je rekao da je Milošević naredio da ne izlazim sa sjednice, da ne smijem napušтati sjednicu dok ne pristanem na Vensov plan i vođena je tako što je stalno nastavljana. Bile su dvije pauze, prva pauza da dođu članovi Vlade Republike Srpske Krajine i predsjednici opština. Na drugoj pauzi je meni bilo dopušteno da odem pozvati te predsjednike opština, kada se ja praktično nisam ni vratio i na taj način napustio sjednicu. U stvari, na taj način sam pobegao sa sjednice, trećeg dana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, pomenuli ste da vam je neko rekao da je gospodin Milošević rekao da vi ne smete da odete. Ko vam je to rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čini mi se Radoman Božović, predsjednik Vlade Srbije ili je neko rekao da je njemu rečeno. Znači preko Radomana Božovića je došla ta informacija. Rekao mi je Jovica Stanišić kasnije kad me je sreo, 1993. godine, da mu je Milošević naredio da me uhapsi ako izađem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kojom prilikom vam je to Stanišić rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 1993. godine, na proslavi dana milicije u restoranu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom sednice i tokom pauze, da li su vas zastrašivali? Da li vam je prečeno? Da li je na vas vršen pritisak na bilo koji način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Borisav Jović je govorio da mogu i da me smjene i da mogu svašta da mi učine. Ja sam rekao "možete, ali ja imam svoj stav i njega ču se držati". General Adžić je čak htio fizički da napadne jednog člana vlade. Nazivao ga je pogrdnim imenima i ljudi iz Krajine takođe je nazivao pogrdnim imenima. To su mi pričali ljudi učesnici, jer sam ja bio van sale i davao saopštenje za javnost. I Adžić je bio iznerviran i nije mogao da me čeka. Tražio je da se sjednica nastavi bez mene. Međutim Jović i Kostić nisu htjeli. To ga je toliko iziritiralo da je htio fizički da napada ljudi iz Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste se vi protivili Vensovom planu do kraja ili ste se u jednom trenutku predomislili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam do kraja zastupao svoj stav, ali sam dodao u februaru mjesecu, dopunio svoj prijedlog da se uvede potpuni protektorat Ujedinjenih nacija u Krajini, znači da Krajina dobije i političku zaštitu Ujedinjenih nacija, privremeno dok se ne riješi njen status. Pardon, početkom marta 1992. godine

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Taj sastanak o Vensovom planu, reklistite da ste ga napustili, da ste praktično pobegli. Kada ste vi otišli, da li se neko iz Krajine složio sa tim planom umesto vas?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Složio se Mile Paspalj, predsjednik Skupštine Krajine i dao je izjavu da u odsustvu predsjednika republike on ima ovlašćenja da preuzme dužnost predsjednika republike i u tom svojstvu je dao izjavu da je plan prihvaćen.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad možemo ponovo na otvorenu sednicu, časni sude.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je gospodin Paspalj odobrio prihvatanje Vensovog plana, da li su političari koji su se ranije protivili tom planu u Krajini i dalje nastavili da se protive i da li su čak sazvali referendum u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Dio skupštine i političara koji su se protivili, zakazali su referendum da se narod izjasni o planu, sa dva pitanja: da li su za plan u potpunosti, bezuslovno, kako su ga prihvatili Kadijević, Mišošević, Jović, pardon Tuđman, ili za modifikaciju ovog plana, po prijedlogu Vlade Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste već pomenuli jednu sednicu skupštine u Glini 9. februara. Da li je to bila zvanična sednica skupštine koju je sazvao predsednik skupštine? Da li su u njoj učestvovali svi članovi skupštine, svi delegati?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisu učestvovali svi delegati, ja sam imao informaciju da je čak bila manjina, ali su na njoj učestvovali, učestvovala je i delegacija iz Beograda

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste delegaciju iz Beograda koja je učestvovala na toj sednici. Ko je konkretno iz Beograda bio na tom sastanku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Članovi Predsjedništva SFRJ Branko Kostić i Jugoslav Kostić, načelnik Generalštaba Adžić, još neki generali i njihova pratnja, ljudi koji su ih pratili, ministar za Srbe van Srbije. Bila je jedna prilično brojna delegacija.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mi smo pripremili tabulator 88 dokaznog predmeta 352, to je video snimak, deo jednog kratkog govora na ovoj sednici skupštine u Glini, govora koji je održao predsednik, izvinjavam se, potpredsednik Predsedništva Kostić. Prevod onoga šta se čuje na tom snimku je pod istim tabulatorom. Imaćete pred sobom ceo govor, ali mi ćemo da pustimo samo onaj deo trake koji je na strani 35, poslednji pasus i koji se nastavlja na strani 36 do sredine strane. Kada tehnička kabina bude spremna, mi smo spremni, možemo da počnemo.

(Video snimak)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ovo beogradska delegacija koja stiže na sednicu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, to je Branko Kostić, Adžić, njegova pratnja.

Novinar I: Doktore Kostiću, dobar dan, dobro došli u Glinu. Ovdje ste da prisustvujete krajiskoj skupštini. Šta očekujete od ovog skupa?

Branko Kostić: Pa mi smo došli u dosta brojnom sastavu da poslije dosta opširne rasprave u Predsjedništvu Jugoslavije učestvujemo i u radu Skupštine Srpske Krajine, da s jedne strane odbijemo sve optužbe koje su se neosnovano širile među ovaj narod, da taj narod ostavljamo na cijedilu i da poslanicima Skupštine Srpske Krajine, pa i ovom narodu čitavom kažemo da su to grube neistine, da smo bili i da ostajemo uz ovaj narod, ali da pomognemo koliko to bude u našoj mogućnosti da prevlada razum i da i ovaj narod, a i poslanici njegovi shvate da ono što je do sada steknuto ratom, sada na najbolji mogući način možemo braniti mirom, uz garancije svjetske organizacije i Savjeta bezbjednosti i uz angažovanje Plavih šljemova (Blue Helmets).

Novinar I: U ime novosadske televizije hvala vam lijepa.

Branko Kostić: Hvala i vama.

Novinar II: Doktore Kostiću, koju biste poruku uputili narodu Gline i Krajine?

Branko Kostić: Da smo bili i ostajemo čvrsto uz ovaj narod, ali da je u izboru opcije rata i opcije mira sada došao trenutak da mirom treba da branimo ono što je ovaj narod ratom stekao, a ne produženjem rata, dugog i neizvjesnog, sa mogućnostima da se taj proširi i na zalede i na Bosnu i da zahvati čitavu Jugoslaviju pa i šire na Balkan, što bi očigledno moglo da na kraju rezultira gubitkom i onoga što je ovaj narod do sada u ratu stekao.

Novinar II: Hvala.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možemo ovde da se zaustavimo. Hvala vam. Časni Sude, kao što vidite iz transkripta, sledeći je govornik iz Skupštine RSK koji navodi koji su sve ljudi bili prisutni iz Beograda. To je na strani 36, u pasusu koji sledi posle ovoga, mislim da ne treba da to čitamo naglas, mislim da bi gospodin Milošević i amikusi to mogli sami da pročitaju. Već ste pomenuli jednu drugu sednicu skupštine u Glini. Da li je 16. februara 1992. godine održana jedna druga sednica skupštine u Glini kada je smenjen predsednik vlade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Smijenjen je predsjednik Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A na narednoj sednici 26. februara 1992. godine, da li je za predsednika RSK izabran Goran Hadžić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su toj sednici skupštine prisustvovali i neki zvaničnici iz Beograda? Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam da je bio Budimir Košutić, ne znam da li je još neko bio. Rekli su mi da su bili neki ljudi, ja nisam tamo prisustvovao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da počažem svedoku dokaz pod tabulatorom 74 iz dokaznog predmeta 351. Radi se o odluci Skupštine RSK od 26. februara 1992. godine kojom se SAO Istočna Slavonija, Baranja i Zapadni Srem zvanično pridružuju SAO Zapadnoj Slavoniji i RSK. Da li je to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nećemo dublje da ulazimo u ovaj dokument ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odnosno konstataje se da su udružene u teritoriju Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Kakav je položaj zauzimao Goran Hadžić pre rata?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Goran Hadžić je od rata 1990. godine bio predsjednik Opštinskog odbora SDS-a u Vukovaru, kasnije je bio izabran za predsjednika Srpskog nacionalnog vijeća Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Zatim je početkom jeseni, krajem ljeta 1991. godine izabran za predsjednika Vlade Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je on bio po zanimanju pre rata?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja nisam od njega lično čuo, ali svi su govorili da je bio magacioner, odnosno službenik u nekom magacinu, ne znam šta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali prilike da ga viđate na sastancima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, dosta puta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on imao potrebne političke sposobnosti i intelektualni nivo koji odgovaraju položaju predsednika RSK? Vi ste imali priliku da ga gledate na delu. Da li možete nešto o tome da kažete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Malo mi je neprijatno da govorim o kvalifikacijama nekoga za neki posao koji je već radio, ali mogu da kažem da nije imao baš izrazitu elokvenciju, politički nastup nije odgovarao modelu političara kakav se podrazumijevao, ali meni su ljudi iz Istočne Slavonije rekli da je on ipak izabran na svoje funkcije zato što je bio hrabar, suprotstavio se hrvatskoj policiji u Vukovaru, da je prvi skočio na nekakav traktor, tako je postao, u stvari, istaknuta ličnost tamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on zapravo bio dominantna politička vlast u RSK ili je pravu vlast imao neko drugi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne u RSK. Na teritoriji koja je ranije bila SAO Krajina, vlast je imao Milan Martić sa strukturama, paralelnim strukturama koje su i ranije bile uza njega i koje su tada bile u strukturi vlasti u tom dijelu Krajine. Goran Hadžić je uglavnom živio u Novom Sadu. Ne znam koliki je uticaj imao u Istočnoj Slavoniji. U Knin je dolazio povremeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE A kada govorite o paralelnim strukturama oko Milana Martića, da li se radi o istim paralelnim strukturama kao što su one sa Frenkijem koga ste ranije pominjali, tokom 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, s tim da je to tada bila formalna, zvanična vlast u RSK.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već smo govorili o jednom čoveku po imenu Stojičić, nadimak Badža. Kakav je bio njegov položaj u SAO Istočnoj Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu? Da li je on imao neke veze sa tim krajem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je komandant Teritorijalne odbrane u toj oblasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on imao nekakvog uticaja na gospodina Hadžića, znate li to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko ja znam, Hadžić je često pominjaо nje- ga i izvesnu osobu pod imenom "Jajo" kao glavne ljude s kojima sarađuje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav je bio odnos gospodina Hadžića sa gospodinom Miloševićem, da li ste nešto mogli da primetite s tim u vezi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odnos potpune poslušnosti Hadžića u odno- su na Miloševića. Potpuno je bio poslušan Miloševiću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav je bio odnos gospodina Hadžića sa gospodinom Stanišićem, ukoliko ga je uopšte bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vrlo blizak. Znam da ga je Stanišić ponekad pratio do Predsjedništva Srbije, pričalo se čak i da spava kod Stanišića u Beo- gradu kad dolazi, da je pod potpunom kontrolom Stanišića. Čini mi se čak da je u Beogradu, kad je dolazio na sastanak kod Miloševića, nosio uniformu neku, maskirnu, po nagovoru Stanišića, tako mi je rekao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da po- kažem svedoku dokazni predmet pod tabulatorom 84 iz predmeta 352. To je jedna fotografija. Možete li, molim vas, da je staviti na grafskop. Ako pogledate ovu fotografiju, možete li da nam kažete iz kog vremena ona datira i da nam pokažete gospodina Hadžića, ukoliko je on negde na ovoj slici.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo je fotografija od 31. januara 1992. godi- ne sa sjednice, proširene sjednice Predsjedništva SFRJ.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Hadžić tu negde na fotografiji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovde su članovi njegove vlade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Molim vas da pomerite fotografiju.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On se ne vidi tu. Liči na ovog čovjeka, ali to je Rade Leskovac.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Znači, on nije na fotogra- fiji.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije. Ja ga ne primjećujem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete da sklonite fotografiju. Gospodine, vi ste nam rekli kakve su bile odredbe Vensovog plana, a sada bih htela da čujem od vas da li je Vensov plan stvarno i realizovan u RSK.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su teritorije demilitarizovane?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zbog čega?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zbog toga što naoružanje i vojna oprema nije sva izvezena sa tog područja, veći dio opreme i naoružanja je sakriven, a kroz miliciju Krajine koja je i dalje posjedovala to naoružanje, ostale su naoružane i vojne formacije u tom prostoru. Takođe kasnije, početkom 1993. godine uzeto je i teško naoružanje iz magacina koje su držale mirovne snage. Od početka 1993. godine, ponovo postoji naoružana formacija pod imenom Srpska vojska Republike Srpske Krajine, odnosno formalno srpska vojska postoji već od maja 1992. godine sa dijelom naoružanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je osnovana višenacionalna policija u kojoj su zajedno radili Srbi i Hrvati?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je realizovan povratak Hrvata u njihova sela?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zbog čega nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije im dozvoljeno da se vrate od strane vlasti u Krajini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad kažete "vlasti Krajine", na koga mislite? Na koji način su oni sprečili Hrvate da se vrate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Policija ih je sprječavala, Martić. Bio je politički stav da im ne treba dozvoliti da se vrate. Taj politički stav je bio od strane Vlade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Milošević na bilo koji način bio umešan u ove reakcije na Vensov plan?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oprostite, možete li pitanje ponoviti?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste da vlasti Krajine nisu dozvolile da se realizuje Vensov plan. Ja vas pitam da li je gospodin Milošević imao nešto s tim, da li je na bilo koji način uticao na vlasti Krajine da tako postupaju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Milošević je vršio militarizaciju, odnosno podržavao je stav da se ne izvrši demilitarizacija. Onda je podržavao militarizaciju, znači stvaranje oružanih formacija i pravljenje vojske, nove vojske u Krajini, Srpske vojske Republike Srpske Krajine. Postavljao je komandante, finansirao je, davao logističku podršku sve do 1995. godine, zapravo do avgusta 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste da je Jugoslovenska narodna armija napustila Republiku Srpsku Krajinu. Kad je počelo njihovo povlaчење i kad je završeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Povlačenje JNA iz Hrvatske preko Krajine počelo je u oktobru mjesecu 1991. godine. Garnizoni Zagreba, Zadra, Šibenika, Sinja i drugi dijelovi povlačili su se ovim morskim putem što ja nisam video, koje ja nisam video, ali čuo sam za njih. A povlačenje iz Krajine, onog dijela iz Krajine bilo je, završeno je maja 1992. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da predložim svedoku dva dokumenta, tabulator 74 i 76 dokaznog predmeta 351. Tabulator 75 je odluka RSK Skupštine od 18. maja 1992. godine kojom se dopunjava Ustav RSK i Zakon o odbrani kako bi se uspostavila Srpska vojska RSK. Drugi dokument je iz 1993. godine. Radi se o odluci Skupštine RSK, datum je 20. april 1993. godine. Dakle to je amandman na Ustav RSK kako bi se promenila struktura Srpske vojske RSK i komanda. Da li je to vojska o kojoj ste malopre govorili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, to je to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Htela bih samo da se pozabavim ovim dokumentom iz 1992. godine. Član 1 tog dokumenta, tu stoji da će u mirno doba Republika Srpska Krajina imati srpsku vojsku, ta vojska će u stanju neposredne ratne opasnosti obuhvatati jedinice TO, a u vreme rata specijalne jedinice policije će da se pridruže srpskoj vojsci. Dakle, o ko-

jim specijalnim jedinicama policije se govori u ovom članu? Šta to, u stvari, znači?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su specijalne jedinice milicije koje su postojale još od 1991. godine o čemu smo ovde već razgovarali, znači one koje su se počele formirati u aprilu 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, Srpska vojska Krajine, da li je ona preuzeila vlasništvo JNA i oružje koje je bilo tamo ostavljeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Dijelom je oružje bilo sakriveno prilikom povlačenja JNA, a 1993. godine oružje JNA je uzeto i iz magacina koje su čuvali pripadnici mirovnih snaga Ujedinjenih nacija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se radilo o nezavisnoj vojsci? Mi smo već govorili o finansijskoj zavisnosti, ali da li se radilo o nezavisnoj vojsci?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, to je bio deo vojne strukture Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A u kom smislu su oni bili zavisan deo vojne strukture Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa većina komandnog kadra su bili aktivni oficiri Vojske Jugoslavije koji su bili na platnim listama, plaćeni od Generalštaba Vojske Jugoslavije. Oni su postavljeni na ta mesta od strane Personalne uprave Generalštaba Vojske Jugoslavije, komandanta vojske je stvarno postavljao predsjednik Srbije, kasnije predsjednik Jugoslavije, odnosno predsjednik Srbije do 1995. godine, Slobodan Milošević. Ona je finansirana, davana je logistička podrška iz Jugoslavije. Što se tiče ljudstva, znači Krajina je davala ljudstvo za tu vojsku i propise, praktično formalno-pravno pokriće za njeno dijelovanje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, htela bih da sada pređemo na neke sastanke sa gospodinom Miloševićem. Zanima me da li su 1994. godine zvaničnici RSK učestvovali u pregovorima sa hrvatskim vlastima? Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE A kada su odlazili na sastanke sa hrvatskim vlastima, da li su pre tih sastanaka kontaktirali sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Tražena je, odnosno traženo je njegovo odobrenje, a i sadržaj razgovora je određivan od njegove strane. Takođe je pratilo tok tih razgovora i bio izvještavan o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste morali da tražite odobrenje pre nego što biste prihvatili bilo kakve sporazume?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. To je u stvari bilo u formi konsultacija. Zapravo je on određivao da li će se nešto prihvati ili neće i šta će se prihvati.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta bi se desilo ukoliko bi neko preuzeo neke korake ili mere bez prethodne konsultacije sa gospodinom Miloševićem? Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To se ne bi moglo realizovati, jer bi ti ljudi snosili poslijedice, sankcije. Bilo je čak slučajeva fizičkog maltretiranja, ugrožavanja, zatvaranja nekih ljudi koji su samostalno pravili sporazume sa Hrvatskom. Poznati Erdutski, pardon, Daruvarska sporazuma koji su ljudi iz Zapadne Slavonije potpisali sa Hrvatskom i slučaj Džakule.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su rukovodioci iz Krajine ikada postigli neki dogovor sa Hrvatima, a da se prethodno nisu konsultovali sa gospodinom Miloševićem, bez njegovog prethodnog odobrenja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja mislim da je taj Daruvarska sporazuma mogao biti tako donesen sigurno, ali nisam baš siguran. Ono što znam, to je da je Plan Z-4 prihvaćen posredno preko ambasadora Galbrajta (Peter Galbraith), mimo Miloševićeve saglasnosti, prije traženja saglasnosti od njega.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koji pregovori su se odvijali 1994. godine? O kojoj vrsti pregovora se radilo sa Hrvatima? Da li se to ticalo političkog rešenja ili ekonomskih pitanja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Krajem 1994., od sredine 1994. do početka 1995. godine radilo se na sporazumu o ekonomskim odnosima sa Hrvatskom, pitanje naftovoda, pitanje snabdijevanja električnom energijom, vodovoda, otvaranje auto-puta, železničkog transporta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je gospodin Milošević dozvolio da pristanete na tu vrstu ekonomskih odnosa, saradnju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je, s tim što je vrlo aktivno učestvovao u izradi teksta sporazuma čak i o naftnoj kompaniji i o nazivu naftne, mešovite naftne kompanije koja je bila formirana.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Gospodine, sada bih htela da se pozabavim jednim sastankom od 5. septembra 1994. godine i zamoliću da pređemo na privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste bili na jednom sastanku septembra 1994. godine zajedno sa Milanom Martićem i Mikelićem i ako ste bili na takvom sastanku, recite nam o čemu se razgovaralo tog dana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio sam na tom sastanku. Bio je Jovica Stanišić. Bili smo kod Miloševića i on je priredio ručak za sve u svom kabinetu, pored svog kabineta, u istoj zgradji, u nekoj čudnoj mračnoj prostoriji. Na tom sastanku je kritikovao Martića, zato što se Martić izjasnio za podršku Radovanu Karadžiću oko plana za Bosnu i Hercegovinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Samo da pojasnimo nešto: ko je kritikovao gospodina Martića? Gospodin Stanišić ili gospodin Milošević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Gospodin Milošević. Rekao je Martiću "neću od tebe da pravim drugog Karadžića", a on se smijao, stidljivo, Martić i rekao "pa, eto i Babić šuruje sa sveštenicima, u političkom smislu", na šta sam ja rekao "to je duhovna dimenzija, to je lični put". Eto, samo se sada podsjećam na to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, rekli ste da je gospodin Milošević kritikovao Martića zato što je on pružao podršku Karadžiću, Radovanu Karadžiću, ali recite u vezi sa čim je bila ta podrška koju mu je on pružao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Milošević je vršio pritisaka na Karadžića i Skupštinu Republike Srpske da prihvate plan, međunarodni plan mirovnog rješenja za Bosnu i Hercegovinu. U avgustu mjesecu, pošto je Skupština Republike Srpske odbacila taj plan, nametnuo je blokadu, formalno, blokadu Republici Srpskoj, Milošević.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A na koji način je gospodin Martić podržavao gospodina Karadžića? Šta je on rekao? Je li nešto rekao javno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, javno je podržavao Karadžića, odnosno da se odbaci plan, čak je išao da glasa, jer je bio neki referendum poslije toga, u Drvar, na teritoriju Republike Srpske, iako nije bio glasač na tom području.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je Milošević formalno nametnuo blokadu, a da li se bilo šta dešavalo neformalno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam da je neformalno bilo isto snabdijevanje naftnim derivatima i da je bilo pomaganje Vojske Republike Srpske od strane Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa znam sa sastanka jednog u Bijeljini, o kojem sam već govorio, gdje su Stanišić i Karadžić tražili da se vrši plaćanje ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, samo da vas na trenutak zaustavim. Nema potrebe da ponavljate.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li želite još nešto tome da dodate? Da li imate neke dodatne informacije u vezi sa tim, dakle s tim da je on nastavio da podržava?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam čuo, nakon što sam došao u Beograd 1995. godine da je oko Srebrenice vojska Jugoslavije dijejstvovala, u ratnim događajima oko Srebrenice. Vojska Jugoslavije sa teritorije Jugoslavije, preko Drine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko vam je to rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ljudi iz Perućca pored Drine u Srbiji koji su se nalazili nasuprot tog kraja.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na javnu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, pomenuli ste Plan Z-4. Šta su bile osnovni ciljevi, osnovne ideje ovog plana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Glavna tačka, odnosno suština ovog plana je bila da teritoriji Republike Srpske Krajine koja je ranije bila poznata pod nazivom Srpska Autonomna Oblast Krajina, a koji se tada vodila pod nazivom sektor "Sever" i sektor "Jug" pod zaštitom Ujedinjenih nacija, dobije političku, teritorijalnu autonomiju u Republici Hrvatskoj, gdje bi imala Parlament, Vladu, institucije, novac koji bi bio posebnog izgleda, ali bi ga štampala Narodna banka Hrvatske, nadliježnost nad regionalnom policijom i sudovima, znači jedan visoki stepen autonomije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je sugerisao taj Plan Z-4? Da li je to predlog koji je potekao od međunarodne zajednice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Z-4 se zove tako zato što su ga predložila četvorica ambasadora u Zagrebu, znači međunarodna zajednica.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U transkriptu je ranije stajalo, to je na strani 61 transkripta, red 14, tu стоји ambasador Olbrajt (Madeleine Albright), da je ona prihvatile taj plan. Da li je to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Galbrajt, ambasador Galbrajt, ambasador Sjedinjenih Država (United States of America) u Hrvatskoj, Piter Galbrajt je bio glavni tvorac i predlagač tog plana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ovaj plan u stvari podrazumevao reintegraciju one tri oblasti RSK, dakle, Krajine i Zapadne i Istočne Slavonije u Republiku Hrvatsku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, s tim što bi se teritorij Zapadne Slavonije integrисао odmah, teritorij Istočне Slavonije u prelaznom periodu od pet godina, a teritorij SAO Krajine bi имао, značи, političku autonomiju, visoki stepen političke i teritorijalne autonomije u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su političari iz Krajine prihvatili taj Plan Z-4, dakle, političari u RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Početkom marta, krajem februara i početkom marta političari u Krajini su taj plan odbacili. Plan je jedino bio prihvaćen od strane poslednjeg predsjednika Vlade, jedino je poslednji predsjednik Vlade Republike Srpske Krajine prihvatio plan, u avgustu mjesecu 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kada kažete mart i februar, koje godine, je li to takođe bilo 1995. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko se protivio Planu Z-4?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Predsjednik Republike Srbije, prema navodima predsjednika Republike Srpske Krajine Milana Martića koji je rekao pola sata uoči sastanka sa međunarodnom delegacijom da je predsjednik Milošević rekao da se taj plan ne uzme niti u razmatranje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada se gospodin Milan Martić konsultovao sa gospodinom Miloševićem i o kom vremenskom periodu govorite kada spominjete sastanak sa predstavnicima međunarodne zajednice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo te nedelje, mislim da je bio kraj februara, početak marta, znači početkom nedelje je Martić otišao u Beograd na konsultacije, to je bio pondeljak, utorak. U četvrtak je izašlo saopštenje Vrhovnog savjeta odbrane Republike Srpske Krajine, bilo je negativno, u negativnom smislu o tom planu. I mislim da je onda bio u sledeći pondeljak taj sastanak sa predstavnicima međunarodne zajednice na kojem je Martić pola sata prije sastanka rekao ostalima da je Milošević rekao da se plan ne uzme niti u razmatranje. Na samom sastanku sa predstavnicima međunarodne zajednice Martić nije htio da ga uzme, ambasador Farstadžian (Faristadžjan) mu ga je davao da ga uzme. On nije htio da ga uzme niti u ruke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tom prilikom, da li su vlasti Krajine odbacile taj plan, dakle na tom sastanku sa predstavnicima međunarodne zajednice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On, u stvari, nije ni uzet u razmatranje. Na taj način praktično nije prihvaćen.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Bilo bi potrebno da pređemo na privatnu sednicu kako bi smo prešli na jedan drugi sastanak ovog svedoka.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi lično sa gospodinom Miloševićem razgovarali o ovom Planu Z-4?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, početkom aprila 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A o čemu ste razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa on je rekao, prvi je doduše pomenuo da je Plan Z-4 dobar, s tim što bi trebalo teritoriju opštine Slunj podijeliti uzduž. Nije mi objašnjavao detalje oko toga, a onda smo razgovarali o događajima u Livanjskom polju i o zaleđu Knina, o agresiji Hrvatske i HVO prema Kninu, već smo govorili o tome. I tada je rekao da, takođe da ne stojimo nas 300.000 Krajишnika prema četiri miliona Hrvata, nego da iza Krajine stoji cijela logistika Srbije. To je taj sastanak bio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, vi ste rekli da je gospodin Milošević bio za Plan Z-4 kad ste vi razgovarali s njim. Dakle on je imao samo neke primedbe u vezi sa Slunjom? Da li je tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa izgledalo je da da. Međutim, kod njega se nikada nije znalo baš sigurno da li zaista stoji iza onoga što govori. Ja barem nisam uvjek bio siguran.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli taj sastanak vezano za borbe koje su se tada vodile u Bosni, u kojima su učestvovali Milan Martić i njegove jedinice. Spomenuli ste Livno i onaj pokret gospodina Miloševića u vezi sa linijom. Da li su se u to vreme takođe vodile borbe u Bihaću uz učešće snaga RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, to je drugi navrat bio ...

SUDIJA MEJ: Vidim da je već 12.15. Da li bismo mogli da napravimo pauzu?

TUŽILAC UERC-RECLAF: U redu.

SUDIJA MEJ: Pauza od 20 minuta. Molim ustanite.

(pauza)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Da biste imali bolju orientaciju, sada smo na paragrafu 280 rezimea iz pripreme svedoka, ali će takođe da pominjem paragraf 312 zbog toga što se on uklapa u ovaj kontekst i da bih ubrzala stvari. Gospodine, snage Martića ili snage RSK su učestvovale u borbama u Bosni. Moje pitanje je da li su snage Martića ili RSK učestvovale u borbama u Bosni i Hercegovini već u leto 1992. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, u takozvanom koridoru u Bosni i Hercegovini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se radi o posavskom koridoru?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U čemu je značaj tog koridora za Bosnu i za Srbe, kako u BiH, tako i u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je put koji je povezivao Bosansku Krajinu i Republiku Srpsku Krajinu sa Srbijom, odnosno sa Jugoslavijom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kom periodu su snage RSK na čelu sa Martićem učestvovale u borbama 1992. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa početkom rata 1992. godine. U junu mjesecu već su bili tamo, krajem juna.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je rukovodio operacijama u posavskom koridoru u celini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vojska Republike Srpske i general Mladić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste borbe 1994. i 1995. godine u području Livna u Hercegovini. Pre pauze sam vas pitala da li su snage RSK takođe učestvovalo u Borbama oko Bihaća?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje su bile snage na obema stranama? Ko se i protiv koga borio oko Bihaća?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na jednoj strani je bio Peti korpus vojske Bosne i Hercegovine koji je štitio tu teritoriju, svoju teritoriju, a napadale su ga snage Vojske Republike Srpske i snage Republike Srpske Krajine koje su se sa stojale od srpske vojske, milicije i DB Srbije i, pardon, snage Fikreta Abdića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kažete da su učestvovalo snage policije iz DB-a Srbije. Ko je bio na njihovom čelu u tim borbama?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Meni su rekli da je Frenki bio, komandovao, odnosno DB sa Petrove gore.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko vam je to rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ljudi sa Korduna, iz tog rejona, znači članovi vlade Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To učešće snaga RSK u Bosni i Hercegovini, da li je ono izazivalo probleme u položaju RSK prema međunarodnoj zajednici i hrvatskim vlastima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. 1994. godine, pogotovo 1995. godine to je jako kompromitovalo položaj Republike Srpske Krajine prema međunarodnoj zajednici, jer je zona Bihaća bila zabranjena zona od strane međunarodne zajednice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to povećalo opasnost od napada, sveobuhvatnog napada od strane hrvatskih snaga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. To je i bio razlog zašto je hrvatska vojska i HVO sa teritorije Bosne i Hercegovine krenula u ofanzivu da debllokira Bihać. Tako je javno objavljeno od vlasti Bosne i Hercegovine, što je predstavljalo odsijecanje Republike Srpske Krajine od Republike Srpske i Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su vlasti RSK i Republike Srpske imale neki vojni sporazum o uzajamnoj pomoći u tom vremenu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam da je bio sporazum između Martića i Karadžića, odnosno vlasti Republike Srpske Krajine i Republike Srpske o pomoći. U tom sporazumu je bilo riječi o osam brigada Vojske Republike Srpske koje bi pomagali vojsci Republike Srpske Krajine. Za ostale dijelove sporazuma nisam siguran.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja želela bih da po-kažem svedoku dokaz pod tabulatorom 96 iz dokaznog predmeta 352. Gospodine, ovo je dokument od 30. jula 1995. godine gde se govori o poseti Jasuši Akašija (Jasushi Akashi), posebnog predstavnika generalnog sekretara Ujedinjenih nacija i drugih ličnosti, vezano za jedan predlog ili nacrt sporazuma. Da li se taj sporazum zvao Plan Z-4?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne. Ovo je praktično trebao biti sastanak, dio Plana Z-4, odnosno uslov za realizaciju Plana Z-4, pardon. Ovo je dogovor o dezangažovanju vojske Republike Srpske Krajine u "Bihaćkom džepu", odnosno, još da budem precizniji, ne sporazum, ovo je saopštenje o saglasnosti na prijedloge koje je Jasuši Akaši dao rukovodstvu Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A predlog je bio da nikakvi vojnici ili snage RSK ne budu angažovani u "Bihaćkom džepu" i da ne preuzimaju nikakve akcije sa druge strane granice? Da li je to to šta se ovde predlaže?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovde je nešto dopisano rukom, piše 20. septembar, ne izvinjavam se. Povlačim pitanje. Ovaj predlog o neangažovanju snaga RSK, da li je on istinski realizovan?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se zapravo desilo? Šta je učinjeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nastavljene su borbe. Niti Mrkšić, niti Mile Novaković koji je тамо komandovao, niti Martić, niti je policija, MUP Srbije, povučen iz borbi iz tog regiona.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U transkriptu piše "Maksić". Da li je to tačno? U dokumentu piše "general Mrkšić".

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Mile Mrkšić, general Mile Mrkšić, komandant Srpske vojske Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, hvala vam. Možemo da sklonimo ovaj dokument. Da li je 1994. godine ministar unutrašnjih poslova RSK imao teškoće u preuzimanju kontrole nad policijom na teritoriji Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je. Ministar unutrašnjih poslova, je l' tako?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da. Ko je tada, 1994. godine, bio ministar unutrašnjih poslova?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Do početka 1994. godine bio je Ilija Prijić koji je smijenjen sa tog položaja, a Skupština je imenovala Slobodana Perića, međutim on uopšte nije ni preuzeo dužnost u Istočnoj Slavoniji, niti u ostalim dijelovima Republike Srpske Krajine. Znači negdje od karaja 1994. godine do avgusta 1995 godine Republika Srpska Krajina nije imala ministra unutrašnjih poslova, već je dužnost obavljao jedan od zamjenika.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je jedna delegacija iz RSK tada imala sastanak sa gospodinom Miloševićem radi konsultacija o ovom problemu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, 1995. godine u aprilu, oko 26. aprila.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, moram da se izvinim, ali za ovo nam treba privatna sednica.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

Privatna sednica, oslukom Pertresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi bili deo ove delegacije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio sam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je još bio u delegaciji na obema stranama?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Borislav Mikelić, Uroš Funduk, Slobodan Milošević, Jovica Stanišić, koliko se sjećam, ali je još neko bio, sad ne mogu da se sjetim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste vi tražili od gospodina Miloševića, ukoliko ste bilo šta tražili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Traženo je od Miloševića da se Slobodan Perić postavi, odnosno da Slobodan Perić, izabrani ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine preuzme Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kako je reagovao gospodin Milošević na to? Šta se desilo na sastanku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo je Jovica Stanišić komentarisao taj zahtjev. Rekao je, Jovica Stanišić: "Mi smo previše uložili u to", misli na MUP Krajine "da bismo sad to dali nekome drugome." Na to je Slobodan Milošević reagovao i rekao delegaciji iz Republike Srpske Krajine, nama: "Vi morate da razumete da vas moramo pomagati na ovakav način, preko Službe državne bezbjednosti, zato što ona radi na specifičan tajni način i zbog toga vas ne možemo pomagati preko Službe javne bezbjednosti". Na taj način je dao podršku Jovici Stanišiću i njegovom stavu po tom pitanju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ta situacija razrešena tim sastankom? Da li vam je gospodin Milošević pomogao da rešite pitanje ministra unutrašnjih poslova?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, Republika Srpska Krajina je ostala bez ministra unutrašnjih poslova.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja predstavila bih svedoku dokazni predmet 352, tabulator 97. Gospodine, ovo je dokument u kome se pominje ministar Perić i, uopšte, položaj ministra, a pominju se i neki ljudi i njihova pripadnost izvesnim policijskim snagama. Ko je sastavio ovaj dokument?

SUDIJA KVON: Da li smo sada na javnoj sednici?

sekretar: Da.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam za ovaj dokument saznao od Sloboda-na Perića. Od njega sam ga dobio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom dokumentu u poslednjem pasusu se kaže: "Na svim sastancima Milošević se slaže da Perić treba da preuzme MUP, dok se Stanišić odmah posle toga slaže sa Martićem da to treba sprečiti". Da li je situacija zaista bila takva kao što piše ovde u ovom pasusu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja konkretno znam za onakvu situaciju kako sam je opisao. Znači, da, s tim što ja nisam čuo da se Milošević složio sa tim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojao neki problem maja 1995. godine, vezano za komandanta oružanih snaga RSK posle operacije "Bljesak"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

SUDIJA KVON: Imate li nešto da kažete, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Ne mogu da nađem ovaj dokument, jer u tabulatoru 97 kod mene je nekakva izjava za TANJUG predsednika Vlade Krajine, predsednika Republike Srpske Krajine, a ne to o čemu vi govorite. Ja sam vrlo precizno to izvadio iz tabulatora 97.

SUDIJA MEJ: Evo dobićete sada. Nastavite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Imam objašnjenje za ovo.

SUDIJA MEJ: On je sada dobio svoj primerak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Tabulator 97, mislim da ne treba da ponavljam, samo još jedno pitanje vezano za ovaj dokument iz broja 97. Da li ste vi doneli taj dokument kada ste razgovarali sa tužiocem u Hagu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Čini mi se da niste još odgovorili na moje pitanje da li je postojao izvestan problem u vezi sa komandantima oružanih snaga Republike Srpske Krajine posle operacije "Bljesak". Ko je bio na čelu oružanih snaga RSK tokom operacije "Bljesak"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Čeleketić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on smenjen pošto su hrvatske snage preuzele kontrolu nad Zapadnom Slavonijom u operaciji "Bljesak"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, oko 9. maja 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi u Vrhovnom savetu odbrane Krajine, ne mislim na vas lično, ali da li se Vrhovni savet odbrane za Krajinu dogovorio, složio u pogledu novog kandidata, Mileta Novakovića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Moram da objasnim da je predsjednik Vlade SAO Krajine, pardon, Republike Srpske Krajine kao član Vrhovnog savjeta odbrane predlagao Milu Novakovića, generala Milu Novakovića za vrhovnog komandanta. Međutim, Slobodan Milošević je to odbio i odredio generala Milu Mrkšića za vrhovnog komandanta Srpske Vojske Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se Vrhovni savet odbrane RSK složio da to bude gospodin Novaković?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Složio se sa odlukom da to bude general Mile Mrkšić i to je formalizovano. To je zvanično potvrđeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, moram ponovo da zamolim za privatnu sednicu, da bismo ovo razjasnili.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste videli gospodina Miloševića, da li ste se sa njim sretali da biste razgovarali o novom komandantu Teritorijalne odbrane u sastavu te delegacije i kada?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam. Oko 9. maja ili 9. maja 1995. godine u kabinetu predsjednika Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste otišli kod njega sa delegacijom, ko vas je pratio? Da li je gospodin Mikelić izneo neki predlog gospodinu Miloševiću o tome ko treba da bude novi komandant?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Predlagao je generala Mileta Novakovića koji je već u jednom navratu i bio, 1993. godine, komandant Srpske vojske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Milošević odbio ovaj predlog ili se nešto drugo desilo, pa je na kraju ispalo da je to Mrkšić, a ne Novaković?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odbio je i rekao je nekakav razlog i rekao je da je odlučeno da bude general Mile Mrkšić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znate li ko je doneo tu odluku da Mile Mrkšić bude novi komandant? Rekli ste "odlučeno je da će to da bude general Mile Mrkšić". Znate li ko je to odlučio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam čuo da je Milošević rekao. U stvari prekinuo je sastanak, izšao i vratio se posle kratke pauze i rekao: "Novi komandant biće Mile Mrkšić". Neki ljudi koji su bili prisutni, čuli su da je govoreno o Vrhovnom savjetu odbrane, ali ja se toga ne sjećam. Ja sam čuo da je Milošević rekao da je Mile Mrkšić novi komandant, znači da ga je Milošević odredio. Tako sam ja shvatio na tom sastanku. Kad sam rekao Vrhovni savjet, neki ljudi su spominjali Vrhovni savjet Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Idemo ponovo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je onda Vlada RSK odobrila ovo imenovanje, odnosno rešenje o zvaničnom imenovanju gospodina, tačnije generala Mileta Mrkšića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Praćena je regularna procedura, preko Vrhovnog saveta odbrane Republike Srpske Krajine i Skupštine Republike Srpske Krajine i tako je odlučeno da Mrkšić bude novi komandant, odnosno predlog je prihvaćen i formalno pravno verifikovan, da će Mile Mrkšić biti komandant.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je Mile Mrkšić stigao u Republiku Srpsku Krajinu kao komandant?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Viđen je 16. maja 1995. godine, skupština ga je imenovala između 18. i 20. maja 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na kom je on položaju bio pre nego što je došao u RSK, ako vam je poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je komandant Gardijske brigade JNA u Beogradu kojom je komandovao u vrijeme napada na Vukovar, a prije nego što je došao, bio je nešto u Generalštabu, ja ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je stigao u RSK, da li je zvanično postao zaposlen u oružanim snagama RSK ili je nastavio da bude zvaničan oficir Vojske Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je oficir Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ova prethodna dva komandanta koje ste pomenuli, Čeleketić i Mile Novaković, da li su i oni bili pripadnici Vojske Jugoslavije tokom vremena koje su proveli u RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom vaših razgovora sa Tužilaštvom u Hagu, da li ste pregledali nekoliko naredbi koje je potpisao Milan Martić, a koje se tiču unapređenja, imenovanja i oslobođanja dužnosti generala Čeleketića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, mislim da ne moramo sve ovo da pokazujemo svedoku, radi se o tabulatorima 98, 99, 100 i 101, sve je iz dokaznog predmeta 352, svi se tiču generala Čeleketića, njegovih unapređenja i oslobođanja dužnosti, ali bih htela da vam pokažem dokument iz tabulatora 102, iz istog dokaznog predmeta 352. To je dokument koji je potpisao Dušan Zorić, Vojna pošta 1790, Beograd, od 21. decembra 1994. godine. Tiče se unapređenja pukovnika Milana Čeleketića u čin general-majora. Možete li da nam kažete ko je ta osoba, ko je Dušan Zorić i koji je bio njegov položaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je bio načelnik Personalne uprave Generalštaba Vojske Jugoslavije ili je vršio tu dužnost.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala vam. Časni Sude, htela bih sada da se pozabavim paragrafom 293 i sa nekoliko sledećih iz rezimea izjave ovog svedoka, pa moramo da pređemo na privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada sam stigla do paragrafa 293 u rezimeu Tužilaštva o pripremi svedoka. Gospodine, da li ste imali jedan razgovor sa gospodinom Miloševićem o Planu Z-4 u avgustu 1995. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, telefonski razgovor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme da li ste razgovarali o Planu Z-4 sa gospodinom Galbrajtom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, sa gospodinom ambasadorom Piterom Galbrajtom više puta prije toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ne posredno uoči tog telefonskog razgovora, kakve vam je alternarnative dao ambasador Galbrajt?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ponudio je da prihvatiimo Plan Z-4, da prihvatiimo dezangažovanje oružanih snaga Krajine u "Bihaćkom džepu", da prihvatiimo novi mirovni mandat Ujedinjenih nacija, poznat kao UNKOM mandat i da se otvore komunikacije u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme da li ste vi bili predsednik RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam bio predsjednik Vlade Republike Srpske Krajine. Martić je bio predsjednik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto niste to jednostavno prihvatali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam prihvatio u svojstvu predsjednika Vlade, ali sam upoznao gospodina ambasadora Galbrajta da se to ne može realizovati bez volje i saglasnosti predsjednika Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da ste telefonom razgovarali sa predsednikom Miloševićem 3. avgusta 1995. godine. Kako ste stupili u kontakt sa njim? Da li vam je neko pomogao pri tome?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Jovica Stanišić, iz kabinetra Jovice Stanišića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste otišli kod njega u kancelariju? Ako jeste, recite nam gde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Otišao sam kod Stanišića u njegovu kancelariju koja se nalazila u zgradici Saveznog ministarstva unutrašnjih poslova.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je još tamo bio prisutan kad ste se susreli s njim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je prisutan Radovan Stojčić Badža i bio je prisutan načelnik Kontraobaveštajne službe Državne bezbjednosti Srbije, čovek čijeg se imena ne sjećam, koji je ličio na Frenkija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to onaj isti čovek koga ste spomenuli ranije da ste ga videli na jednom drugom sastanku na kome je bio prisutan Kertes?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. To je taj čovjek, 4. januara 1992. godine ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro, ali ste toj trojici objasnili da vi želite da prihvivate taj Plan Z-4 i da o tome želite da porazgovarate sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Rekao sam da sam ja to prihvatio sa Galbrajtom. Oni su se samo neprijateljski zgledali, onako između sebe. Zauzeli su neprijateljski, odbojan stav, ali su mi dali vezu sa Miloševićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta vam je gospodin Milošević rekao u vezi sa tim planom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ponavljao je nešto. Više je mrmljao, rekao bih ovako ilustrativno, kao iz sna da govori čovjek: "Da, da, da, samo mirno. Da, da, treba sve mirno". Znači, to su bile njegove riječi preko telefona i "obrati se Vlatku Jovanoviću".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste to i uradili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, sreću sam se sa ministrom Vlatkom Jovanovićem, ministrom spoljnih poslova Jugoslavije u zgradji ministarstva.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Samo jedna tehnička ispravka. Svedok kaže da sam mu odgovorio "da, mirno", a ovde je prevedeno "da, samo polako". Između reči "mirno" i reči "polako", pogotovo kad je reč o ratu i miru, je velika razlika. Svedok kaže "mirno", a ovde se prevodi "polako".

SUDIJA MEJ: U redu. Primili smo to na znanje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine koje je tačno reči gospodin Milošević upotrebio? Dakle šta vam je on tačno rekao, kako bismo pojasnili ovo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, da. Treba sve mirno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste vi u to vreme imali uopšte vremena da to uradite mirno, polako ili se radilo o hitnom pitanju? I recite nam šta vam je gospodin Galbrajt rekao? Koliko vremena imate na raspolaganju, kako biste se odlučili?

SUDIJA MEJ: Znamo, čuli smo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se radilo o izuzetno hitnom pitanju tog 3. avgusta 1995. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, trebalo je reagovati slijedećeg dana, na način da ja dam izjavu i da se realizuje to što sam prihvatio i što izjavom treba da dam u javnost.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je, u stvari, bio postavljen ultimatum od strane gospodina Galbrajta da odmah prihvatiš plan ili će uslediti određene posledice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao je ako ne prihvativimo šta nas očekuje, da nas očekuje agresija Hrvatske i da možemo proći isto kao i Zapadna Slavonija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi to javno prihvatili, dakle da bi to moglo da se spreči ta agresija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, prihvatio sam. Dao sam izjavu da prihvatom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je tada izvršen napad na RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, slijedećeg dana ujutru.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih svedoku da pokažem tabulator 103 dokaznog predmeta 352. Ovaj dokument je, u stvari, zapisnik s prve sednice Vlade Republike Srpske Krajine od jula 1995. godine koji se odnosi na pregovore sa međunarodnom zajednicom. Nema potrebe da detaljno govorimo o ovom dokumentu, budući da on govori sam za sebe. Osim toga htela bih takođe da predočim svedoku tabulator 104 ovog istog dokaznog predmeta 352. Radi se o šifrovanom telegramu od 3. avgusta 1995. godine i htela bih da citiram iz ovog dokumenta. Pre svega htela bih da postavim sledeće pitanje: da li vam je pokazan ovaj dokument i da li je preveden određeni deo tog dokumenta tokom vaših razgovora sa predstavnicima Tužilaštva?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, usmeno.

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf, recite nam o čemu se radi i koji je izvor ovog dokumenta?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ovo je kodirani telegram, šifrovani telegram iz ambasade Ujedinjenog Kraljevstva (United Kingdom) u Zagrebu, a tiče se razgovora gospodina Galbrajta i predsednika Vlade RSK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: ... je nešto drukčije. Ja imam zapisnik sa prve sednici Vlade u ovom tabulatoru.

SUDIJA MEJ: Molim da se potrudite da optuženi dobije tačan dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, da bih pročitala ovaj citat, potrebno je da pređemo na privatnu sednicu.

sekretar: I jesmo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu, hvala. Citat: "Predsednik Vlade RSK je rekao mom američkom kolegi da, kako bi izbegao rat, spremam je da prihvati Tuđmanove uslove i spremam je da to danas javno saopšti. Međutim, nejasno je da li ga podržavaju i drugi rukovodioci RSK. Milošević je brifovan od strane Amerikanaca o Galbrajtom razgovorima sa Babićem i potrebna je podrška Beograda kako bi to sve izgledalo uverljivo". Gospodine, da li je takva situacija bila tada u to vreme i da li ovaj citat tačno odražava vaše razgovore sa gospodinom Galbrajtom koje ste imali tada u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, izuzev što ja ne znam o predsjedniku Miloševiću od strane međunarodnih faktora, jedino znam da mi je član francuske ambasade u Beogradu rekao da nas Milošević ne podržava.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-reclaf, ako pogledate paragraf 9 ovog istog dokumenta, tu stoji: "da nas je gospodin Galbrajt uverio da imamo punu podršku Stejt Dipartmenta (US Department of State)". E sad, ko su to "mi"?

TUŽILAC UERC-RECLAF: "Mi", to je ambasada Ujedinjenog Kraljevstva. Ovo je, u stvari, izveštaj ambasade Ujedinjenog Kraljevstva u vezi razgovora gospodina Galbrajta sa svedokom i takođe vezano za njihove dalje razgovore.

SUDIJA KVON: U redu. Ja sam pogrešno shvatio, hvala.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nakon napada, da li ste se susreli, da li ste videli gospodina Miloševića, dakle nakon takozvane operacije "Oluja", 8. avgusta 1995. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, 8. ili oko 8. avgusta 1995. godine u vili u ulici Botićevoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vila u Botićevoj ulici koja je to vrsta objekta? O čemu se radi? Je li to neka zvanična rezidencija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rezidencija Vlade Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste zatražili da se sastanete sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa inicijativu prvo je dala Buba Morina, komesar za izbjeglice Republike Srbije u Banja Luci, da bih ja trebao ići u Beograd, da se razreši, da se vidi kuda će, da dobijem informaciju gdje će izbjeglice iz Krajine. Ja sam otišao u Beograd. Javio sam se kod predsjednika Vlade Mirka Marjanovića. On je tražio određenu izjavu od mene. Nakon davanja moje izjave, spojio me je sa predsjednikom Miloševićem i on je ugovorio taj sastanak sa predsjednikom Miloševićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koju vrstu izjave je on od vas zatražio? Da sastavite kakvu vrstu izjave?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mirko Marjanović je tražio da ja dam izjavu da Jugoslavija nije kriva za egzodus srpskog naroda iz Krajine. Čak je imao i jedan tekst pripremljen, u nekoliko rečenica i dao mi je šta bih ja trebao da napišem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih svedoku da predočim tabulator 105 dokaznog predmeta 352, dakle molim da se taj dokument predoči svedoku. Da li je ovo izjava koju ste vi dali i to po zahtevu gospodina Marjanovića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nema potrebe da dalje komentarišemo ovaj dokument. Gospodine, kada ste se sastali sa gospodinom Miloševićem, o čemu ste s njim razgovarali i šta ste od njega tražili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Došao sam kod njega. To je bilo uoči njegovog odlaska u Moskvu (Moscow) na sastanak sa Jeljinom. Obezbeđenje mi

najprije nije dozvoljavalo da uđem. Onda je on izašao i pustio me da uđem i razgovarali smo u sobi pored ulaza, jer su u konferencijskoj dvorani bili drugi zvaničnici iz Jugoslavije i vojske. Vidio sam po registarskim tablicama automobila. To je bio kratak sastanak sa njim. Pitao sam gdje će se ljudi smjestiti, ljudi iz Krajine koji su izbjegli.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta je on na to odgovorio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao je na Kosovo. Ja sam pitao: "Pa koliko može stati na Kosovo?". Znao sam da je Kosovo prenaseljeno i da je pod nacionalnim tenzijama. Rekao je: "100.000, a mogu mnogi i u Republiku Srpsku". Ja sam ga pitao da li možemo ići u Istočnu Slavoniju, a on je rekao "ne, ne za sada". Pitao sam "a gdje će Vlada Krajine?", a on je rekao neka ostane u Beogradu ako bude trebalo za neke pregovore: "A ti lično", rekao je "za svoje lične potrebe možeš da se javiš Mirku Marjanoviću".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su izbeglice iz RSK zaista završile na Kosovu ili u Bosni i Hercegovini, odnosno gde su izbeglice završile? Gde su otišle?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Najprije, znači odmah slijedećeg dana, istog dana nakon što je počelo izbjeglištvo iz Krajine, Ratko Mladić, komandant srpske vojske, Vojske Republike Srpske stavio je blokadu sjeverno od Banja Luke, na mostu preko Vrbasa i nije dozvoljavao da se izbjeglice kreću dalje. Ja sam otišao kod njega ... (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) ...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mislim da bismo trebali da pređemo na privatnu sednicu kako bismo čuli detalje o ovom sastanku.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, rekli ste da ste otišli da se vidite sa gospodinom Mladićem. Gde ste se sastali s njim i zbog čega ste hteli da se sastanete s njim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sastali smo se u Banja Luci zato što je Mladić napravio blokadu i sprječavao je da se izbjeglice kreću dalje, a izbjeglice su bile u dve izbjegličke kolone: jedna od Bosanskog Novog i Prijedora prema Banja Luci, a druga od Bosanskog Petrovca, Mrkonjić Grada, preko Manjače prema Banja Luci. Bilo je zagrušenje, bilo je zaista teško stanje. Mnogi su želeli da idu, imali su rodbinu u Vojvodini, Beogradu i drugim mjestima. Nisu mogli da ostanu na putu. Koliko sam čuo od vlasti Republike Srpske, oni su imali plan da se izbjeglice smjeste u logore na Manjači i išao sam kod Mladića moliti da deblokira put. I otišao sam kod njega u jednoj zgradbi u Banja Luci. On je rekao da će deblokirati, ali do Dervente. Rekao je: "Trebaju ostati ovdje u Republici Srpskoj, ovo je naša zemlja" i deblokirao je taj prolaz na Vrbasu, ali nije dalje postavljao blokadu, već je blokada bila na prelazima u Srbiju, na Drini i na Savi, gdje su svi odrasli muškarci, sposobni za vojsku, odvajani od porodica i ostavljeni u Republici Srpskoj, a ostali ljudi su prelazili u Srbiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na javnu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, rekli ste da su vojno sposobni muškarci bili odvajani od svojih porodica. Zašto, iz kojih razloga? Šta je trebalo da rade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oni su uključeni u Vojsku Republike Srpske, a oni koji su prešli i našli se u Srbiji, ti su hapšeni i odvođeni u Istočnu Slavoniju u logor kod Arkana ili front, odnosno na takozvane prve linije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da su prisilno mobilisani u Vojsku RS i Arkanove jedinice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A oni koji su stigli do Srbije, gde su se oni smestili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oni su bili smješteni na dva načina. Prvo, samo ljudima koji su imali rodbinu u prvoj generacijskoj liniji, znači najbližu rodbinu, mogli su da se smjeste kod rodbine. Svi ostali su od strane policije bili transportovani u određene centre po Srbiji, uključujući i Kosovo, u traktorskim ili automobilskim kolonama ili vozovima. Ja sam slušao mnoge ljudе koji su, kada su stizali vozom u Prištinu (Prishtine) i druge gradove na Kosovу bili preneraženi, prvom prilikom su bježali odozdo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su izbeglice iz Krajine stigle i do Vojvodine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su tada Hrvati iz Vojvodine prisilno iseljavani? Da li to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je upađanja u kuće, hrvatske kuće i istjerivanja, kao što je bilo u Golubincima. Međutim, policija Srbije je intervenisala i sprečila takvo useljavanje u hrvatske kuće.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, sada bih htela da pređem na jedno potpuno drugo poglavlje koje se tiče Milana Martića. Da li je on u jednom određenom trenutku bio uhapšen u Bosni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, u septembru 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojao nalog za hapšenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, od strane hrvatske vlade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih svedoku da predočim tabulator 111A. Gospodine, da li je ovo nalog za hapšenje, odnosno naredba za izdavanje poternice i to protiv Milana Martića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovdje tako stoji. Ja znam preko medija da je to bilo, da je to postojalo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je ovaj dokument bio pokazan tokom vaših razgovora sa Tužilaštvom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, radi vaše informacije htela bih da kažem da smo mi ovaj dokument dobili od Vlade Republike Hrvatske i to maja 2002. godine. Uz pomoć poslužitelja htela bih sada da predočim svedoku tabulator 111B, istog dokaznog predmeta 352. Takođe se radi o dokumentu koji smo dobili od hrvatske vlade i to je bilo pridodato nalogu za hapšenje, odnosno poternici. Gospodine, ovo je rešenje koje se tiče istrage, istrage vezane za aktivnosti Milana Martića i drugih lica. Da li ste bili u prilici da pročitate ovaj dokument u vreme kada ste razgovarali sa predstavnicima Tužilaštva?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom dokumentu spominje se Nacionalni savet otpora. Vi ste već spomenuli taj savet kao izvor raznih provokacija i tu se spominju razni događaji od oktobra 1990. godine, pa sve do aprila 1991. godine i to u vezi sa napadima na hrvatsku policiju, u vezi sa pučanjem na civile, zatim u vezi sa razaranjem kuća, vozila, poslovnih objekata i to eksplozivnim napravama, a takođe se spominju i napadi na železničke trake. Kada ste pogledali ovaj dokument, da li ste zaključili da su činjenice koje se navode u tom dokumentu tačne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tačne su. Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Osobe koje su bile povređene i objekti koji su bili razorenji, da li se radilo o Hrvatima i da li se radilo o javnoj svojini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, radilo se o Hrvatima i javnoj svojini i Albancima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. To bi bilo sve u vezi sa ovim dokumentom. Kada je gospodin Martić bio uhapšen u Bosni, šta je on, u stvari, tamo radio i ko je još tada bio uhapšen zajedno sa njim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prolazio je kroz Otoku, selo naseljeno Muslimanima pored Bosanske Krupe. Tamo je bila još njegova pratnja, pratioci, ljudi iz JNA, oficiri iz JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate šta su oni radili tamo u Bosni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada su uhapšeni, da li je postojao neki put kojim se prebacivalo oružje i oprema za vojne snage u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme, da li je to bio jedini put koji je otvoren ili je bilo i drugih puteva, odnosno ruta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dva puta su bila.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kojim putem se prebacivalo oružje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Preko Bosanskog Novog i preko Grahova.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A odakle je to oružje dolazilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oružje je dolazilo iz dva izvora: jedan je bio iz Srbije, a drugi je bio iz magacina JNA na području Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je takođe postojalo neko vojno skladište ili magacin u Bihaću odakle ste dobijali oružje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Željava.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to u blizini bihaćkog aerodroma?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, to je praktično baza bihaćkog aerodroma.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da bi se dobilo oružje sa bihaćkog aerodroma, kome su vlasti iz Krajine morale da se obrate u vezi sa tim, ko je posredovao u tome?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam za pukovnika Smiljanića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je on bio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Načelnik bezbjednosti Zagrebačkog korpusa JNA, tada kad sam ga ja upoznao.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, upravo vidim da je vreme da prestanemo sa radom za danas.

SUDIJA MEJ: Da, jeste, gospođo Uerc-Reclaf. Nasuprot onome šta sam ranije rekao, izgleda da smo danas dosta napredovali.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude, ali imamo jedan problem za sutra, odnosno sutra će da nam bude potrebno više vremena za nešto drugo. Sutra ćemo detaljno da govorimo o hapšenju gospodina Martića, a takođe i o mnogim presretnutim razgovorima. Ja sam danas preskočila presretnute razgovore kako bismo napredovali, ali sutra ćemo morati da predemo na njih i predlažem da to uradim odjednom, jer će to da bude daleko efikasnije.

SUDIJA MEJ: U redu, upozorili ste nas na to. Sada ćemo da se povučemo. Gospodine C-061, molim vas da se vratite sutra u 9,00.